

III

(Други актове)

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

РЕШЕНИЕ НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ

№ 407/13/COL

от 23 октомври 2013 година

за изменение за деветдесети път на процесуалните и материалноправните норми в областта на държавните помощи чрез въвеждане на нова глава за регионална държавна помощ за периода 2014—2020 г. и чрез удължаване на валидността на главите относно националната регионална помощ за периода 2007—2013 г. и на критериите за задълбочена оценка на регионалната помощ за големи инвестиционни проекти

НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ („ОРГАНЪТ“),

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД Споразумението за Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“), и по-специално членове 61—63 от него и протокол 26 към него,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на надзорен орган и съд („Споразумението за надзор и съд“), и по-специално член 24 и член 5, параграф 2, буква б) от него,

като има предвид, че:

съгласно член 24 от Споразумението за надзор и съд Органът прилага разпоредбите на Споразумението за ЕИП по отношение на държавната помощ,

съгласно член 5, параграф 2, буква б) от Споразумението за надзор и съд Органът публикува уведомления или насоки по въпроси, които се разглеждат в Споразумението за ЕИП, ако това се предвижда изрично в това споразумение или в Споразумението за надзор и съд или ако Органът сметне това за необходимо,

на 28 юни 2013 г. Европейската комисия прие нови Насоки за регионалната държавна помощ за периода 2014—2020 г. ⁽¹⁾,

тези насоки са от значение и за Европейското икономическо пространство,

следва да се осигури еднакво прилагане на правилата за държавна помощ на ЕИП в цялото Европейско икономическо пространство в съответствие с целта за еднородност, посочена в член 1 от Споразумението за ЕИП,

съгласно точка II от глава „Общи положения“ на стр. 11 от приложение XV към Споразумението за ЕИП Органът приема след консултация с Комисията актове, съответстващи на тези, приети от Европейската комисия,

СЛЕД КАТО се консултира с Европейската комисия,

СЛЕД КАТО се консултира с държавите от ЕАСТ с писма по този въпрос от 2 август 2013 г.,

⁽¹⁾ ОВ С 209, 23.7.2013 г., стр. 1.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Насоките за държавна помощ се изменят с въвеждането на нова глава за регионална държавна помощ за периода 2014—2020 г. Новата глава се съдържа в приложение I към настоящото решение.

Член 2

Срокът на прилагане на съществуващите глави, посветени на националната регионална помощ за периода 2007—2013 г., и критериите за задълбочена оценка на регионалната помощ за големи инвестиционни проекти се удължава до 30 юни 2014 г.

Член 3

Само текстът на английски език на настоящото решение е автентичен.

Съставено в Брюксел на 23 октомври 2013 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ

Oda Helen SLETNES

Председател

Sabine MONAUNI-TÖMÖRDY

Член на колегията

НАСОКИ ЗА РЕГИОНАЛНА ПОМОЩ ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

ВЪВЕДЕНИЕ

- (1) Въз основа на член 61, параграф 3, букви а) и в) от Споразумението за ЕИП Надзорният орган на ЕАСТ (Органът) може да приеме за съвместими с вътрешния пазар държавните помощи за насърчаване на икономическото развитие на региони в неравностойно положение в рамките на ЕИП ⁽¹⁾. Тази разновидност на държавната помощ е известна като регионална помощ.
- (2) В настоящите насоки Органът определя условията, при които регионалната помощ може да се счита за съвместима с вътрешния пазар, и установява критериите за определяне на регионите, които отговарят на условията, посочени в член 61, параграф 3, букви а) и в) от Споразумението за ЕИП ⁽²⁾.
- (3) Основната цел на контрола върху държавните помощи в областта на регионалната помощ е да бъдат разрешени помощите за регионално развитие, като същевременно се гарантира равнопоставеност в различните държави от ЕИП, по-специално чрез предотвратяване на надпреварата за субсидии, в която те могат да се впуснат, когато се опитват да привлекат или да задържат предприятия в регионите на ЕИП, намиращи се в неравностойно положение, както и за да се ограничи въздействието на регионалната помощ върху търговията и конкуренцията до необходимия минимум.
- (4) Целта за географско развитие отличава регионалната помощ от останалите форми на помощ като помощта за научни изследвания, развойна дейност и нововъведения, обучение, заетост, енергетика или опазване на околната среда, които преследват други цели от общ интерес в съответствие с член 61, параграф 3 от Споразумението за ЕИП. При някои обстоятелства могат да бъдат разрешени по-високи интензитети на помощ за тези други видове помощи, когато са отпуснати на предприятия, установени в необлагодетелствани региони, с което се признават специфичните трудности, пред които те са изправени в такива региони ⁽³⁾.
- (5) Регионалните помощи могат да са ефикасни само ако се използват пестеливо и пропорционално и се концентрират в регионите на ЕИП в най-неравностойно положение ⁽⁴⁾. И по-специално допустимите тавани на помощта следва да отразяват относителната тежест на проблемите, засягащи развитието на съответните региони. Освен това ползите от помощта за развитието на по-необлагодетелствани региони трябва да са по-големи от нарушенията на конкуренцията, които причиняват ⁽⁵⁾. Тежестта, придавана на положителните ефекти от помощта, е вероятно да варира според дерогацията, прилагана по член 61, параграф 3 от Споразумението за ЕИП, поради което може да се толерира по-сериозно нарушение на конкуренцията в регионите в най-неравностойно положение, посочени член 61, параграф 3, буква а), в сравнение с допустимото в регионите по член 61, параграф 3, буква в) ⁽⁶⁾.
- (6) Освен това регионалната помощ може ефективно да насърчи икономическото развитие на регионите в неравностойно положение само ако е отпусната, за да доведе до допълнителни инвестиции или допълнителна стопанска дейност в тези региони. В някои много редки и строго определени случаи препятствията, които могат да срещнат тези конкретни региони за привличането и задържането на стопанска дейност, могат да бъдат толкова сериозни и постоянни, че инвестиционната помощ да не е достатъчна, за да позволи развитието им. Само в такива случаи регионалната инвестиционна помощ може да бъде допълнена от регионална оперативна помощ, която не е свързана с конкретна инвестиция.
- (7) В своето Съобщение относно модернизирването на държавната помощ от 8 май 2012 г. ⁽⁷⁾ Европейската комисия обяви три цели, преследвани чрез модернизирването на контрола върху държавната помощ:
 - а) насърчаване на устойчив, интелигентен и приобщаващ растеж в рамките на конкурентен вътрешен пазар;

⁽¹⁾ Регионите, които отговарят на условията за регионална помощ по член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП, често наричани региони от тип „а“, са в най-неравностойно положение в ЕИП по отношение на икономическото развитие. Регионите, допустими по член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП, наричани региони от тип „в“, също са в неравностойно положение, но в по-малка степен. Поради относително високия БВП на глава от населението в държавите от ЕАСТ, в момента няма регион, който да отговаря на условията за дерогацията по член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП.

⁽²⁾ Настоящите насоки съответстват на Съобщението на Комисията „Насоки за регионална държавна помощ за периода 2014—2020 г.“ (Насоките на Комисията), прието на 28 юни 2013 г. (ОВ С 209, 23.7.2013 г., стр. 1).

⁽³⁾ Следователно регионалните надбавки към помощ, предоставяна за тези цели, не се считат за регионални помощи.

⁽⁴⁾ Всяка държава от ЕАСТ може да определи тези региони в карта на регионалните помощи съгласно условията, посочени в раздел 5.

⁽⁵⁾ В тази връзка вж. решението от 17 септември 1980 г. по дело 730/79, *Philip Morris*, Recueil 1980 г., стр. 2671, точка 17 и решението от 14 януари 1997 г. по дело С-169/95, *Испания/Комисия*, Recueil 1997 г., стр. I-148, точка 20.

⁽⁶⁾ В тази връзка вж. решението от 12 декември 1996 г. по дело T-380/94, *AIUFFASS* и *АКТ/Комисия*, Recueil 1996 г., стр. II-2169, точка 54.

⁽⁷⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Модернизирване на държавната помощ на ЕС (МДП)“ (COM(2012) 209 final).

- б) съсредоточаване на предварителния контрол на Комисията върху случаите с най-голямо въздействие върху вътрешния пазар и същевременно укрепване на сътрудничеството с държавите членки в прилагането на правилата за държавните помощи;
- в) опростяване на правилата и ускоряване на вземането на решения.
- (8) По-конкретно в съобщението се призовава за единен подход към преразглеждането на различните насоки и рамки с оглед на укрепването на вътрешния пазар, насърчаването на по-висока ефективност на публичните разходи чрез по-добро използване на държавната помощ за целите от общ интерес и засилен контрол върху стимулиращия ефект, свеждането на помощта до минимум и избягването на потенциалния отрицателен ефект от нея върху конкуренцията и търговията. Органът възприема същото становище. Условието за съвместимост, посочени в настоящите насоки, се основават на тези общи принципи на оценяване и са приложими към схемите за помощ и индивидуалните помощи, за които е подадено уведомление.

1. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

1.1. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА РЕГИОНАЛНАТА ПОМОЩ

- (9) Регионална помощ за стоманодобивния сектор ⁽⁸⁾ и този на синтетичните влакна ⁽⁹⁾ не се счита за съвместима с вътрешния пазар.
- (10) Органът прилага принципите, посочени в настоящите насоки, по отношение на регионалната помощ във всички сектори на икономическа дейност, попадащи в приложното поле на Споразумението за ЕИП ⁽¹⁰⁾, с изключение на рибарството ⁽¹¹⁾ и аквакултурите, селското стопанство и транспорта, подлежащи на специални, уредени в специфични правни инструменти правила, които могат да представляват частична или пълна дерогация от настоящите насоки. Органът прилага тези насоки към преработката на селскостопански продукти в неселскостопански продукти и тяхното пускане на пазара.
- (11) Настоящите насоки не се прилагат към държавната помощ, предоставена на летищата ⁽¹²⁾ или на енергийния сектор ⁽¹³⁾.
- (12) Регионалната инвестиционна помощ за широколентови мрежи може да се счита за съвместима с вътрешния пазар, ако освен на общите условия, определени в тези насоки, тя отговаря и на следните специфични условия: помощта се отпуска само за региони, в които няма мрежа от същата категория (или обикновени широколентови мрежи, или мрежи за достъп от следващо поколение), и в които няма вероятност такава мрежа да бъде изградена в близко бъдеще; ii) операторът на субсидираната мрежа предлага активен и пасивен достъп на едро при справедливи и недискриминационни условия с възможност за ефективен и пълен необвързан достъп; iii) помощта следва да се разпределя въз основа на конкурентен подбор в съответствие с точка 74, букви в) и г) от Насоките на Органа за широколентовата инфраструктура ⁽¹⁴⁾.
- (13) Регионалната инвестиционна помощ за научноизследователски инфраструктури ⁽¹⁵⁾ може да се счита за съвместима с вътрешния пазар, ако освен общите условия, определени в тези насоки, помощта е обвързана с условие за даване на прозрачен и недискриминационен достъп до тази инфраструктура.
- (14) Обикновено големите предприятия са засегнати в по-малка степен от регионални затруднения в сравнение с малките и средните предприятия (МСП) по отношение на инвестициите и поддържането на стопанската дейност в по-слабо развитите региони. Първо, големите предприятия могат по-лесно да получат капитал и кредити от световните пазари и техният избор е ограничен в по-малка степен от по-слабото предлагане на финансови услуги в определен регион в неравностойно положение. Второ, инвестициите на големите предприятия могат да осигурят

⁽⁸⁾ Съгласно определението в приложение II.

⁽⁹⁾ Съгласно определението в приложение IIa).

⁽¹⁰⁾ След като на 31 декември 2013 г. изтече действието на Рамката за държавната помощ за корабостроенето (ОВ С 31, 31.1.2013 г., стр. 77 и притурка за ЕИП № 7, 31.1.2013 г., стр. 1) регионалната помощ за корабостроене също попада в приложното поле на настоящите насоки. Всички насоки на Органа могат да бъдат намерени на следния електронен адрес: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽¹¹⁾ „Транспорт“ е превоз на пътници с въздухоплавателни апарати, морски, сухопътен, железопътен транспорт и транспорт по вътрешни водни пътища или услугите по товарен превоз за чужда сметка или срещу възнаграждение.

⁽¹²⁾ Вж. Насоките на Органа относно помощите за авиационния сектор (ОВ L 124, 23.5.1996 г., стр. 41—52), позоваващи се на Насоките на Общността за прилагането на членове 92 и 93 от Договора за ЕО и на член 61 от Споразумението на ЕИП за държавни помощи за авиационния сектор (ОВ С 350, 10.12.1994 г., стр. 5) и Насоките на Органа за финансирането на летища и за предоставянето на държавни първоначални помощи за авиокомпани, опериращи на регионални летища (ОВ L 62, 6.3.2008 г., стр. 30 и притурка за ЕИП № 12, 6.3.2008 г., стр. 3), както са изменени или заменени.

⁽¹³⁾ Органът ще оцени съвместимостта на държавната помощ за енергийния сектор въз основа на бъдещите насоки за енергетиката и насоките за опазване на околната среда, с които ще бъдат изменени настоящите насоки на Общността за държавните помощи за защита на околната среда, когато ще бъдат взети предвид конкретните затруднения на подпомаганите региони.

⁽¹⁴⁾ Насоки относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи, все още непубликувани. Всички насоки на Органа могат да бъдат намерени на следния електронен адрес: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽¹⁵⁾ Както е посочено в Регламент (ЕО) № 723/2009 на Съвета от 25 юни 2009 г. относно правната рамка на Общността за консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC) (ОВ L 206, 8.8.2009 г., стр. 1), прилаган в рамките на ЕИП по силата на протокол 31 към Споразумението за ЕИП в съответствие с насоките на Органа относно държавната помощ за научни изследвания, развитие и иновации (ОВ L 305, 19.11.2009 г., стр. 1 и притурка за ЕИП № 60, 19.11.2009 г., стр. 1).

икономии от мащаба, които намаляват първоначалните разходи, свързани с местоположението, и в много отношения тези разходи не са обвързани с региона, в който се извършва инвестицията. Трето, големите предприятия, които инвестират, обикновено разполагат със значителна мощ в преговорите с властите, което може да доведе до ненужно или неоправдано отпускане на помощ. И накрая, много вероятно е големите предприятия да играят важна роля на съответния пазар и в резултат на това инвестицията, за която е отпусната помощта, може да наруши конкуренцията и търговията на вътрешния пазар.

- (15) Тъй като регионалната помощ за инвестициите на големите предприятия е малко вероятно да има стимулиращ ефект, тя не може да се счита за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП, освен ако е предоставена за първоначални инвестиции, благодарение на които се създават нови дейности в тези региони ⁽¹⁶⁾, или за нова продуктова диверсификация на съществуващи предприятия или за нововъведения в технологичните процеси.
- (16) Регионалната помощ, предназначена за намаляването на текущите разходи на едно предприятие, представлява оперативна помощ и няма да се счита за съвместима с вътрешния пазар, освен ако е отпусната за отстраняването на конкретни или постоянни затруднения, пред които са изправени предприятията от регионите в неравностойно положение. Оперативна помощ може да се счита за съвместима, ако е предназначена за намаляването на някои специфични трудности, пред които са изправени МСП в някои особено необлагодетелствани региони, попадащи в приложното поле на член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП, или за предотвратяване или намаляване на обезлюдяването в много слабо населените региони.
- (17) Оперативна помощ, отпусната на предприятия, чиято основна дейност спада към раздел К „Финансови и застрахователни дейности“ от Статистическата класификация на икономическите дейности ⁽¹⁷⁾ NACE ⁽¹⁸⁾ Rev. 2, или на предприятия, които извършват дейности в рамките на групата или чиято основна дейност спада към клас 70.10 „Дейности на централни офиси“ или 70.22 „Консултантски дейности в областта на управлението“ от NACE Rev. 2, няма да се счита за съвместима с вътрешния пазар.
- (18) Регионална помощ не може да се отпуска на предприятия в затруднено положение по смисъла на Насоките на Органа за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднено положение ⁽¹⁹⁾, включително техните измененията и замени.
- (19) Когато оценява регионална помощ, отпусната на предприятие, което не е изпълнило разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Органа, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, Органът ще вземе предвид сумата на все още невъзстановената помощ ⁽²⁰⁾.

1.2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

- (20) За целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:
- а) „региони от тип „а““ са регионите, обозначени на карта на регионалните помощи в приложение на разпоредбите на член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП; „региони от тип „в““ са регионите, обозначени на карта на регионалните помощи в приложение на разпоредбите на член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП;
- б) „помощ *ad hoc*“ е помощ, която не е отпусната по схема;
- в) „коригиран размер на помощта“ е позволеният максимум на размера на помощта за голям инвестиционен проект, изчислен по следната формула:

$$\text{максимален размер на помощта} = R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$$

където: R е максималният интензитет на помощ, приложим в съответния регион, с изключение на увеличения интензитет на помощ за МСП. В е частта от допустимите разходи между 50 и 100 милиона евро. С е частта от допустимите разходи над 100 милиона евро;

⁽¹⁶⁾ Вж. точка 20, буква и).

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽¹⁸⁾ NACE е съкращение от наименованието на френски език на „Nomenclature générale des activités économiques dans les Communautés Européennes“ (Статистическа класификация на икономическите дейности в Европейските общности), използвано за обозначаване на различните статистически класификации на икономическите дейности в ЕС.

⁽¹⁹⁾ ОВ L 107, 28.4.2005 г., стр. 28, удължени с ОВ L 48, 25.2.2010 г., стр. 27 и с Решение 438/12/COL от 28 ноември 2012 г. за изменение за осемдесет и шести път на процесуалните и материалноправните норми в областта на държавните помощи (ОВ L 190, 11.7.2013 г., стр. 91 и притурка за ЕИП № 40, 11.7.2013 г., стр. 15). Както е обяснено в точка 19 от настоящите насоки, предвид факта, че е застрашено самото му съществуване, едно предприятие в затруднение не може да се разглежда като подходящо средство за постигането на други публични цели на политиката, докато не бъде осигурена неговата жизнеспособност.

⁽²⁰⁾ В тази връзка вж. решението от 13 септември 1995 г. по съединени дела T-244/93 и T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Комисия, Recueil, стр II-02265.

- г) „дата на отпускане на помощта“ е датата, на която държавата от ЕАСТ е поела правнообвързващ ангажимент да отпусне помощта, на който може да бъде направено позоваване пред национални съдилища;
- д) „допустими разходи“ за целите на инвестиционната помощ са материалните и нематериални активи, свързани с разходи за първоначална инвестиция или за заплати;
- е) „брутен еквивалент на безвъзмездна помощ“ (БЕБП) е скантираната стойност на помощта, изразена като процент от скантираната стойност на допустимите разходи, изчислени към момента на отпускане на помощта въз основа на референтния процент, приложим към тази дата.
- ж) „индивидуална помощ“ е помощта, която е отпусната или по схема, или на *ad hoc* основа;
- з) „първоначална инвестиция“ е:
- и) инвестиция в материални и нематериални активи, свързана със:
- създаване на ново предприятие;
 - увеличаване на капацитета на съществуващо предприятие;
 - диверсификация на продукцията на предприятието с продукти, които не произвежда, или
 - съществена промяна в общия производствен процес на съществуващо предприятие или
- ii) придобиване на активи, пряко свързани с предприятието, което е закрито, или което би било закрито, ако не бъде купено, и е придобито от инвеститор, който не е свързан с продавача. Само по себе си придобиването на акциите на дадено предприятие не се счита за първоначална инвестиция;
- и) „първоначална инвестиция в полза на нова стопанска дейност“ е:
- и) инвестиция в материални и нематериални активи, свързана със:
- създаване на ново предприятие, или
 - диверсификация на дейността на предприятието, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това от предприятието; или
- ii) придобиването на активи, принадлежащи на предприятието, което е закрито или е щяло да бъде закрито, ако не е било купено, и е купено от инвеститор, който не е свързан с продавача, при условие че новата дейност, която ще се извършва с използването на придобитите активи, не е една и съща или сходна с дейността, извършвана в предприятието преди придобиването;
- й) „нематериалните активи“ са активи, придобити чрез трансфер на технологии като патентни права, лицензи, ноу-хау или непатентовани технически знания;
- к) „създаване на работни места“ е нетното увеличение на броя на служителите в съответното предприятие в сравнение със средния им брой през предходните 12 месеца, след като от номиналния брой създадени работни места бъдат приспаднати изгубените през този период работни места;
- л) „голям инвестиционен проект“ е първоначална инвестиция, чиито допустими разходи надвишават 50 млн. евро, изчислени по цени и обменни курсове към датата на отпускане на помощта;
- м) „максимални интензитети на помощ“ са интензитетите на помощ в брутен еквивалент на безвъзмездна помощ за големи предприятия, както е предвидено в подраздел 5.4 от настоящите насоки и отразено в съответната карта на регионалните помощи;
- н) „прагове за уведомяване“ са размери на помощ, които надхвърлят праговете, посочени в таблицата по-долу:

Интензитет на помощ	Праг за уведомяване
10 %	7,5 милиона евро
15 %	11,25 милиона евро

Интензитет на помощ	Праг за уведомяване
25 %	18,75 милиона евро
35 %	26,25 милиона евро
50 %	37,5 милиона евро

- о) „численост на персонала“ е броят на годишните трудови единици (ГТЕ), а именно броят на лицата, заети на пълно работно време за една година; лица, работещи на непълно работно време или наети на сезонна работа, ще се считат за части от ГТЕ;
- п) „оперативна помощ“ е помощта за намаляване на текущите разходи на дадено предприятие, които не са свързани с първоначална инвестиция. Това включва категории разходи, като разходи за персонал, материали, услуги, възложени на подизпълнители, комуникации, енергетика, поддръжка, наем, администрация и др., но изключва амортизационните отчисления и разходите за финансиране, ако те са включени в допустимите разходи при отпускането на регионална инвестиционна помощ;
- р) „карта на регионалните помощи“ е списък с региони, посочени от държава от ЕАСТ съгласно условията, определени в настоящите насоки и одобрени от Органа;
- с) „същата или сходна дейност“ е дейност, попадаща в същия клас (четирицифрени кодове) на статистическата класификация на икономическите дейности NACE REV. 2;
- т) „единен инвестиционен проект“ е всяка първоначална инвестиция, извършена от същия бенефициер (на равнище група) в срок от три години, считано от датата на започване на работа по друга подпомогнатата инвестиция в същия статистически регион ⁽²¹⁾ по ниво 3;
- у) „МСП“ са предприятия, които отговарят на условията, посочени в Насоките на Органа от 19 април 2006 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия ⁽²²⁾;
- ф) „започване на работа“ е започване на строителни работи по инвестицията, или поемане на първия твърд ангажимент за поръчка на оборудване или други ангажименти, които правят инвестицията необратима, независимо от хронологичния им ред. закупуването на земя и подготвителните дейности като получаването на разрешително и провеждането на предварителни проучвания за осъществимост не се считат за започване на работа. При поглъщания на предприятия „започване на работа“ е моментът на придобиване на активите, пряко свързани с придобитото предприятие;
- х) „слабо населени региони“ са регионите, определени от съответната държава от ЕАСТ в съответствие с първото и второто изречение от точка 149 от настоящите насоки;
- ц) „материални активи“ са активи като земя, сгради и помещения, машини и оборудване.
- ч) „много слабо населени региони“ са статистически региони на ниво 2 за Норвегия и ниво 3 за Исландия с население под 8 жители на км² (въз основа на данни от Евростат за гъстотата на населението за 2010 г.) или части от такива статистически региони, обозначени от съответната държава от ЕАСТ в съответствие с точка 149 от настоящите насоки.
- ш) „разходите за заплати“ са общата сума за въпросната заетост, действително платима от бенефициера на помощта, обхващаща брутната заплата преди данъчно облагане и задължителните отчисления като социални осигуровки, разходи за грижи за деца и за родители през определен период от време.

⁽²¹⁾ В настоящите насоки терминът „статистически регион“ ще се използва вместо съкращението „NUTS“ от насоките на Комисията. NUTS е съкращение на „Nomenclature of Territorial Units for Statistics“ съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1). Този регламент не е включен в Споразумението за ЕИП. С цел обаче да се достигне до общи определения във все по-нарастващото търсене на статистическа информация на регионално равнище, статистическата служба на Европейския съюз (Евростат) и националните институти на страните кандидатки и на страните от ЕАСТ се договориха статистическите региони да се установят в съответствие с класификацията по NUTS.

⁽²²⁾ Могат да бъдат намерени на адрес: <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

2. РЕГИОНАЛНА ПОМОЩ, ПОДЛЕЖАЩА НА УВЕДОМЯВАНЕ

- (21) По принцип държавите от ЕАСТ трябва да уведомяват за регионална помощ съгласно член 1, параграф 3 от част I на протокол 3 към Споразумението за надзор и съд, с изключение на мерките, които отговарят на условията, определени в регламент за групово освобождаване, включен в Споразумението за ЕИП чрез приложение XV.
- (22) Органът ще прилага тези насоки към схемите за регионална помощ и индивидуалните помощи, за които е подадено уведомление.
- (23) Индивидуалните помощи, отпуснати по схеми, за които е подадено уведомление, продължават да подлежат на задължението за уведомяване съгласно член 1, параграф 3 от част I на протокол 3 към Споразумението за надзор и съд, ако помощта от всички източници превишава прага ⁽²³⁾ за уведомление или е предоставена на бенефициер, който е преустановил същата или сходна дейност в ЕИП две години преди датата на подаване на заявлението за помощ или ако към момента на неговото подаване възнамерява да затвори такава дейност в срок от две години, след като е приключена инвестицията, за която е отпусната субсидията.
- (24) Инвестиционна помощ, отпусната на голямо предприятие за продуктова диверсификация на съществуващо предприятие в регион от тип „в“, продължава да подлежи на задължението за уведомяване съгласно член 1, параграф 3 от част I протокол 3 към Споразумението за надзор и съд.

3. ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА НА РЕГИОНАЛНАТА ПОМОЩ

3.1. ОБЩИ ПРИНЦИПИ НА ОЦЕНКАТА

- (25) За да оцени дали дадена мярка за помощ, за която е изпратено уведомление, може да се счита за съвместима с вътрешния пазар, Органът по принцип анализира дали нейният замисъл гарантира, че положителните ефекти от нея за постигането на цел от общ интерес са по-големи от потенциалните ефекти върху търговията и конкуренцията.
- (26) В Съобщението на Комисията за Модернизирането на държавната помощ от 8 май 2012 г., посочено във встъпителния раздел на настоящите насоки, се призова да бъдат установени и определени общи принципи, приложими към оценяването на съвместимостта на всички мерки за помощ, извършвани от Комисията. Същите общи принципи се прилагат за оценката на съвместимостта, извършвана от Органа. За тази цел Органът ще приеме, че една мярка за помощ е съвместима със Споразумението за ЕИП, само ако отговаря на всеки един от следните критерии:
- а) постигане на цел от общ интерес: мярката за държавна помощ трябва да бъде насочена към постигането на цел от общ интерес в съответствие с член 61, параграф 3 от Споразумението за ЕИП; (раздел 3.2);
- б) необходимост от държавна намеса: мярката за държавна помощ трябва да бъде насочена към ситуации, в които помощта може да доведе до съществено подобрене, което пазарът не е в състояние да постигне сам по себе си, например чрез отстраняването на пазарна неефективност или на проблем пред справедливостта или сближаването; (раздел 3.3);
- в) целесъобразност на мярката за помощ: предложената мярка за помощ трябва да бъде подходящ инструмент на политиката за постигането на целта от общ интерес; (раздел 3.4);
- г) помощта трябва да промени поведението на съответното/ите предприятие/я по такъв начин, че то/те да започне/ат допълнителна дейност, която не би предприело/не биха предприели без помощта или би я предприело/биха я предприели, но по ограничен или различен начин и на различно място; (раздел 3.5);
- д) пропорционалност на помощта (помощта трябва да бъде сведена до минимум): размерът помощта трябва да бъде ограничен до необходимия минимум, за да доведе до допълнителните инвестиции или дейности във въпросния регион; (раздел 3.6);
- е) избягване на неоправданите отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията между държавите от ЕАСТ: отрицателните ефекти от помощта трябва да бъдат достатъчно ограничени, така че цялостният баланс на мярката да е положителен; (раздел 3.7);
- ж) прозрачност на помощта: държавите от ЕАСТ, Органът, икономическите оператори и заинтересованите страни трябва да имат лесен достъп до всички актове и до подходящата информация от значение за помощта, предоставена съгласно тези актове (раздел 3.8).

⁽²³⁾ Вж. точка 20, буква н).

- (27) Цялостният баланс на определени категории схеми може освен това да бъде обвързан с изискването за последваща оценка съгласно раздел 4 от настоящите насоки. В такива случаи Органът може да ограничи действието на тези схеми във времето (обикновено до четири години или по-малко) с възможност за тяхното продължаване да бъде подадено повторно уведомление след това.
- (28) Ако дадена мярка за държавна помощ или свързаните с нея условия (включително методът за финансирането ѝ, когато този метод представлява неразделна част от мярката за държавна помощ) води до неотделимо нарушение на законодателството на ЕИП, помощта не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар ⁽²⁴⁾.
- (29) Когато оценява съвместимостта на всяка индивидуална помощ с вътрешния пазар, Органът ще вземе предвид производствата за нарушение на членове 53 или 54 от Споразумението за ЕИП, които могат да засягат бенефициера на помощта и които могат да са от значение за нейната оценка по член 61, параграф 3 от Споразумението за ЕИП ⁽²⁵⁾.

3.2. ПРИНОС ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ОБЩА ЦЕЛ

- (30) Основната цел на регионалната помощ е да намали разликите в развитието на отделните региони в ЕИП. Чрез своите цели за справедливост или сближаване регионалната помощ може да допринесе за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ за постигането на приобщаващ и устойчив растеж.

3.2.1. Схеми за инвестиционна помощ

- (31) Схемите за регионална помощ следва да бъдат неразделна част от стратегия за регионално развитие с ясно определени цели и следва да бъдат съгласувани с тях, както и да допринасят за тяхното постигане.
- (32) В области „в“ могат да бъдат въведени схеми, за да подпомогнат първоначалните инвестиции на МСП и първоначални инвестиции на големи предприятия за започването на нова дейност.
- (33) Когато отпуска помощ по схема за индивидуални инвестиционни проекти, предоставящият орган трябва да потвърди, че подобреният проект ще допринесе за целта на схемата, а по този начин и за стратегията за развитие на съответния регион. За тази цел държавата от ЕАСТ може да се оплани на информацията, предоставена от кандидата за помощ във формуляра, приложен към настоящите насоки, в който трябва да бъдат описани положителните ефекти от инвестициите в съответния регион ⁽²⁶⁾.
- (34) За да гарантира, че инвестицията осигурява истински и устойчив принос за развитието на съответния регион, тя трябва да бъде запазена в съответния регион в продължение на поне пет години или поне три за МСП, след като бъде приключена ⁽²⁷⁾.
- (35) Ако помощта се изчислява въз основа на разходите за заплати, работните места трябва да бъдат заети в срок от три години от приключването на дейностите. Всяко работно място, разкрито чрез инвестицията, трябва да бъде запазено в съответния регион за срок от пет години от датата на заемане на длъжността. За инвестиции, извършени от всички МСП, държавите от ЕАСТ могат да намалят този петгодишен период за запазване на инвестицията или на работните места до минимум три години.
- (36) За да бъде осигурена жизнеспособността на инвестицията, държавата от ЕАСТ трябва да гарантира, че финансовият принос на бенефициера е поне 25 % от допустимите разходи чрез собствени ресурси или външно финансиране под форма, която не включва публична финансова подкрепа ⁽²⁸⁾.
- (37) С цел да се избегне мерките за държавни помощи да увреждат околната среда, държавите от ЕАСТ трябва също да гарантират спазването на законодателството на ЕИП в областта на околната среда, включително по-специално необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда, когато това се изисква от националното право или правото на ЕС.

⁽²⁴⁾ Вж. например решението от 19 септември 2000 г. по дело C-156/98, Германия/Комисия, Recueil, стр. I-6857, точка 78 и решението от 22 декември 2008 г. по дело C-333/07, Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne, Сборник, стр. I-10807, точки 94—116.

⁽²⁵⁾ Решение от 15 юни 1993 г. по дело C-225/91, Matra/Комисия, Recueil, стр. I-3203, точка 42.

⁽²⁶⁾ Вж. приложение V към настоящите насоки.

⁽²⁷⁾ Задължението инвестицията в съответния регион да бъде запазена за минимален период от пет години (три години за МСП) не следва да пречи на замяната на завод или на съоръжение, които са остарели или не са в изправност през този срок, при условие че е запазена стопанската дейност в съответния регион през минималния период. Регионална помощ обаче не може да бъде предоставяна за замяна на този завод или това съоръжение.

⁽²⁸⁾ Това не се отнася например за субсидирани заеми, публични заеми под формата на капиталово участие или публични участия, които не спазват принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика, за държавни гаранции с елементи на помощ, както и за публична подкрепа, отпусната по правилото *de minimis*.

3.2.2. Индивидуални инвестиционни помощи, за които е подадено уведомление

- (38) За да докажат регионалния принос на индивидуалната инвестиционна помощ, за които е подадено уведомление до Органа, държавите от ЕАСТ могат да използват редица показатели като посочените по-долу, които могат да бъдат както преки (например разкритите преки работни места), така и косвени (например местни иновации):
- а) броят на преките работни места, разкрити благодарение на инвестицията, е важен показател за приноса към регионалното развитие. Качеството на разкритите работни места и необходимите за тях умения също следва да бъдат взети предвид.
 - б) Още по-голям брой нови работни места биха могли да се разкрият в мрежата от местни доставчици и поддоставчици, с което ще се подпомогне по-доброто интегриране на инвестицията в съответния регион и ще се гарантира по-широк ефект на разпространение на резултатите. Следователно ще се отчита и броят на създадените непреки работни места.
 - в) Ангажимент от страна на бенефициера да реализира широкомащабни дейности за обучение с цел да усъвършенства уменията (обща и специфична) на своите служители ще се счита за фактор, допринасящ за регионалното развитие. Акцентът ще бъде поставен върху осигуряването на стажове и чиракуване, особено за младите хора, и върху обученията, които подобряват квалификациите и пригодността за заетост на служителите извън предприятието. Общо и специфично обучение, за което е одобрена помощ за обучение, няма да се отчита като положителен ефект на регионалната помощ, за да се избегне двойно отчитане.
 - г) Външни икономии от мащаба или други предимства от гледна точка на регионалното развитие могат да възникнат в резултат на географска близост (ефект на групирането). Групирането на предприятията от един отрасъл позволява на отделните заводи да се специализират по-тясно, което води до повишаване на ефективността. Значението на този показател обаче за определянето на приноса към регионалното развитие зависи от етапа на развитие на групирането.
 - д) Инвестициите включват технически знания и могат да бъдат източник на значителен трансфер на технологии (разпространение на знания). При инвестициите в отрасли с голям дял на технологиите има по-голяма вероятност за трансфер на технологии в региона, където те се осъществяват. В това отношение от значение е също равнището и спецификата на разпространението на знания.
 - е) Под внимание може да бъде взет също и приносът на проекта към способността на региона да създава нови технологии посредством местни иновации. В тази насока може да бъде отчетено положително сътрудничеството на новия производствен обект с местните висши учебни заведения.
 - ж) Продължителността на инвестицията и възможните бъдещи последващи инвестиции са показателни за траен ангажимент от страна на дадено предприятие в съответния регион.
- (39) Държавите от ЕАСТ могат също да се позоват на бизнес плана на бенефициера на помощта, от който може да се получи информация за броя на създадените работни места, възнагражденията, които следва да бъдат изплатени (повишаване на благосъстоянието на домакинствата като ефект на разпространение на резултатите/положителен непряк ефект), обема на покупки на местни производители, оборота, постигнат с инвестицията, от който се възползва регионът, например посредством допълнителни данъчни приходи.
- (40) В допълнение към изискванията, определени в точки 33—37, за *ad hoc* помощи ⁽²⁹⁾ държавата от ЕАСТ трябва да докаже, че проектът е съобразен със стратегията за развитие на съответния регион и допринася за нейното изпълнение.

3.2.3. Схеми за оперативна помощ

- (41) Схемите за оперативна помощ насърчават развитието на необлагодетелстваните райони само ако затрудненията, пред които са изправени тези региони, са предварително и ясно установени. Препятствията пред привличането и задържането на стопанска дейност могат да бъдат толкова сериозни и постоянни, че инвестиционната помощ сама по себе си да не е достатъчна, за да позволи развитието на тези региони.
- (42) Що се отнася до помощта за намаляване на някои конкретни трудности, пред които са изправени МСП в региони от тип „а“, заинтересованите държавите от ЕАСТ трябва да докажат наличието и важността на тези конкретни трудности, както и че е необходима схема за оперативна помощ, тъй като конкретните трудности не могат да бъдат преодолені с инвестиционна помощ.

⁽²⁹⁾ *Ad hoc* помощите подлежат на същите изисквания като индивидуалните помощи, отпуснати по схема, освен ако не е посочено друго.

- (43) По отношение на оперативната помощ за предотвратяването или намаляването на обезлюдяването на много слабо населени региони, съответната държава от ЕАСТ трябва да докаже риска от обезлюдяване на съответния регион при липсата на оперативната помощ.

3.3. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ДЪРЖАВНА НАМЕСА

- (44) За да се оцени дали държавната помощ е необходима за постигането на целта от общ интерес, първо трябва да бъде поставена диагноза на проблема, който трябва да бъде решен. Държавната помощ следва да бъде насочена към ситуации, при които помощта, може да донесе съществено подобрене, което пазарът не е в състояние да постигне. Това е особено важно, когато публичните ресурси са оскъдни.
- (45) При определени условия мерките за държавна помощ наистина могат да коригират пазарна неефективност, като по този начин допринасят за ефективното функциониране на пазарите и за повишаването на конкурентоспособността. Освен това, когато пазарите показват ефективни резултати, но тези резултати се считат за незадоволителни по отношение на справедливостта и сближаването, държавната помощ може да се използва за постигане на по-желан, справедлив пазарен резултат.
- (46) Що се отнася до помощта, предоставяна за развитието на региони, включени в картата на регионалните помощи съгласно правилата, посочени в раздел 5 от настоящите насоки, Органът счита, че без държавна намеса пазарът не постига очакваните цели за сближаване, определени в Споразумението за ЕИП. Следователно помощ, отпусната в тези региони, следва да се счита за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 61, параграф 3, букви а) и в) от Споразумението за ЕИП.

3.4. ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ НА РЕГИОНАЛНАТА ПОМОЩ

- (47) Мярката за помощ, за която е подадено уведомление, трябва да бъде подходящ инструмент на политиката за постигането на съответните цели на политиката. Мярката за помощ няма да бъде счетена за съвместима, ако с други инструменти на политиката или с други видове инструменти за помощ, нарушаващи конкуренцията в по-малка степен, е възможно да бъде постигнат същият положителен принос към регионалното развитие.

3.4.1. Целесъобразност в сравнение с алтернативни инструменти на политиката

3.4.1.1. Схеми за инвестиционна помощ

- (48) Регионалната инвестиционна помощ не е единственият инструмент на политиката, с който разполагат държавите от ЕАСТ за подпомагане на инвестициите и за разкриване на работни места в необлагодетелствани региони. Държавите от ЕАСТ могат да използват други мерки като развитието на инфраструктурата, повишаването качеството на образованието и обучението или подобренията на деловата средата.
- (49) Когато въвеждат схема извън оперативните програми, финансирани от фондовете на политиката на сближаване, държавите от ЕАСТ трябва да посочат защо регионалната помощ е подходящ инструмент за постигането на общата цел за справедливост или сближаване.
- (50) По-конкретно Органът ще вземе предвид оценките на въздействието от предложената схема за помощ, която държавата от ЕАСТ може да въведе. Резултатите от последващите оценки, описани в точка 4, също могат да бъдат взети предвид, за да бъде оценена целесъобразността на предложената схема.

3.4.1.2. Индивидуална инвестиционна помощ

- (51) Що се отнася до помощите *ad hoc* държавата от ЕАСТ трябва да докаже как развитието на съответния регион се гарантира в по-голяма степен от тях, а не по схема или други видове мерки.

3.4.1.3. Схеми за оперативна помощ

- (52) Държавата от ЕАСТ трябва да докаже, че помощта е подходяща за постигането на целта на схемата във връзка с проблемите, за чието решаване е предназначена помощта. За да докаже, че помощта е подходяща, държавата от ЕАСТ може да изчисли размера на помощта *ex ante* като фиксирана сума, която покрива очакваното увеличение на разходите за определен период от време, за да стимулира предприятията да ограничават разходите и да развият с времето своята дейност по по-ефективен начин ⁽³⁰⁾.

⁽³⁰⁾ Когато обаче бъдещата динамика на разходите и приходите е свързана с висока степен на несигурност и съществува сериозна асиметрия на информацията, публичният орган може и да приеме модели на компенсация, които не са изцяло *ex ante*, а по-скоро комбинация от *ex ante* и *ex post* (напр. чрез възвръщане на предоставените средства, така че да се позволи поделение на неочакваните печалби).

3.4.2. Целесъобразност на различните инструменти за помощ

- (53) Регионалната помощ може да бъде отпусната под разнообразни форми. Държавата от ЕАСТ следва обаче да гарантира, че помощта е отпусната под форма, която вероятно ще наруши в най-малка степен търговията и конкуренцията. В тази връзка, ако помощта е отпусната под форми, които осигуряват пряко финансово предимство (например преки безвъзмездни средства, освобождаване от или намаляване на данъци, социални осигуровки или други задължителни отчисления или предоставяне на земи, стоки или услуги на преференциални цени и др.), държавата от ЕАСТ трябва да докаже защо други форми на помощ с потенциално по-слаб отрицателен ефект върху конкуренцията, като възстановими аванси или формите на помощ, които се основават на дългови или капиталови инструменти (например нисколихвени заеми или лихвени субсидии, държавни гаранции, придобиването на капиталово участие или друг вид предоставяне на капитал при преференциални условия), не са целесъобразни.
- (54) За схемите за помощ, преследващи целите и приоритетите на оперативните програми, избраният в тази програма финансов инструмент се счита за подходящ инструмент.
- (55) Резултатите от последващите оценки, описани в точка 4, могат да бъдат взети предвид, за да бъде оценена целесъобразността на предложените инструменти за помощ.

3.5. СТИМУЛИРАЩ ЕФЕКТ

- (56) Регионалната помощ може да бъде сметана за съвместима с вътрешния пазар само ако има стимулиращ ефект. Стимулиращият ефект е налице, когато помощта променя поведението на дадено предприятие по такъв начин, че то да започне допълнителна дейност, допринасяща за развитието на даден регион, която то не би предприело без помощта или би предприело, но по ограничен или различен начин, или на различно място. Помощта не трябва да представлява субсидия за разходите за дейност, които едно предприятие при всички положения е шяло да поеме, и не трябва да компенсира обичайните стопански рискове, свързани със стопанска дейност.
- (57) Наличието на стимулиращ ефект може да бъде доказано при два възможни сценария:
- а) помощта стимулира приемането на положително инвестиционно решение, тъй като инвестицията, която при други обстоятелства не би била достатъчно рентабилна за бенефициера, може да се осъществи във въпросния регион ⁽³¹⁾ (сценарий 1, инвестиционно решение) или
- б) Помощта стимулира извършването на планираната инвестиция в съответния регион, а не другаде, тъй като тя компенсира нетните недостатъци и разходи, свързани с местоположение в подпомагания регион (сценарий 2, избор на местоположение).
- (58) Ако помощта не промени поведението на бенефициера, като стимулира (допълнителни) инвестиции в съответния регион, се приема, че същата инвестиция би била направена в региона дори и без помощта. Такава помощ няма стимулиращ ефект за постигането на регионалната цел и тя не може да бъде сметана за съвместима с вътрешния пазар.
- (59) За регионална помощ обаче, предоставена от фондовете на политиката на сближаване в региони от тип „а“ в полза на инвестиции, необходими за постигането на стандартите, определени в законодателството на ЕИП, може да се приеме, че помощта има стимулиращ ефект, ако при нейната липса не би било достатъчно рентабилно за бенефициера да инвестира в съответния регион, което би довело до затваряне на съществуващо предприятие в този регион.

3.5.1. Схеми за инвестиционна помощ

- (60) Дейностите по индивидуална инвестиция могат да започнат само след подаване на формуляра за кандидатстване за помощта.
- (61) Ако дейностите започнат преди да е подаден формулярът за кандидатстване, помощ, отпусната за тази индивидуална инвестиция няма да се счита за съвместима с вътрешния пазар.
- (62) Държавите от ЕАСТ трябва да въведат стандартния формуляр за кандидатстване за помощ, приложен към настоящите насоки ⁽³²⁾. Във формуляра за кандидатстване МСП или големите предприятия трябва да обяснят съпоставителния сценарий, т.е. какво би се случило без помощ, като посочат кой от описаните в точка 57 сценарии се прилага.

⁽³¹⁾ Такива инвестиции могат да създадат благоприятни условия за други жизнеспособни инвестиции без допълнителна помощ.

⁽³²⁾ Вж. приложение III.

- (63) Освен това големите предприятия трябва да представят документи, доказващи съпоставителния сценарий, описан във формуляра за кандидатстване. МСП не подлежат на това задължение.
- (64) Предоставящият орган трябва да извърши проверка на правдоподобността на предположението (съпоставителния сценарий) и да потвърди, че регионалната помощ има необходимия стимулиращ ефект, отговарящ на един от сценариите, описан в точка 57. Предположението (съпоставителният сценарий) е правдоподобно, ако е действително и е свързано с факторите за вземане на решения, които преобладават към момента, в който бенефициерът взема решение да инвестира.

3.5.2. Индивидуални инвестиционни помощи, за които е подадено уведомление

- (65) Освен изискванията в точки 60—64, за индивидуална помощ⁽³³⁾, за която е подадено уведомление, държавата от ЕАСТ трябва да предостави недвусмислени доказателства, че помощта действително оказва въздействие върху решението да се инвестира или върху избора на местоположение⁽³⁴⁾. Тя трябва да посочи кой от описаните в точка 57 сценарии се прилага. За целите на обстойната оценка държавата от ЕАСТ трябва да предостави не само информация относно подпомогнатия проект, но също и подробно описание на съпоставителния сценарий, при който на бенефициера не се отпуска помощ от никой публичен орган в ЕИП.
- (66) При сценарий 1 държавата от ЕАСТ би могла да докаже наличието на стимулиращ ефект от помощта, като представи документи от предприятието, от които е видно, че инвестицията не би била достатъчно рентабилна без помощта.
- (67) При сценарий 2 държавата от ЕАСТ би могла да докаже стимулиращия ефект на помощта, като представи документи от предприятието, от които е видно, че е направено сравнение между разходите и ползите от установяването на дейността в съответния регион и в други региони. Органът проверява дали тези сравнения се основават на реалистични хипотези.
- (68) Държавите от ЕАСТ се приканват по-специално да използват официални документи на управителния съвет, оценки на риска (включително оценка на специфичните за местоположението рискове), финансови доклади, вътрешни бизнес планове, експертни становища и други проучвания, свързани с оценявания инвестиционен проект. Документи, съдържащи информация относно прогнози за търсенето, прогнози за разходите, финансови разчети, документи, представени пред инвестиционен комитет, в които са разработени различни инвестиционни сценарии, или документи, предоставени на финансовите институции, могат да помогнат на държавите от ЕАСТ да докажат стимулиращия ефект.
- (69) В този контекст и по-специално във връзка със сценарий 1 степента на рентабилност може да се оцени чрез използване на методики, които са част от стандартната практика в съответния отрасъл и които могат да включват: методи за оценка на настоящата нетна стойност на проекта⁽³⁵⁾, вътрешната норма на възвръщаемост⁽³⁶⁾ или средната възвръщаемост на вложения капитал. Рентабилността на проекта трябва да бъде сравнена с нормалната възвръщаемост, която предприятието изисква от други инвестиционни проекти със сходно естество. Когато нормалната възвръщаемост не е известна, рентабилността на проекта трябва да бъде сравнена с разходите за капитал на предприятието като цяло или с възвръщаемостта, отчитана обикновено в съответния отрасъл.
- (70) Ако помощта не променя поведението на бенефициера, като стимулира (допълнителни) инвестиции в съответния регион, тя няма стимулиращ ефект за региона. Следователно помощта не се счита за съвместима с вътрешния пазар, когато същата инвестиция явно би била реализирана в региона, дори без да е отпускана помощ.

3.5.3. Схеми за оперативна помощ

- (71) При схеми за оперативна помощ се приема, че е налице стимулиращ ефект от помощта, ако при липсата на помощ има вероятност равнището на стопанска дейност в съответния регион да бъде значително по-ниско поради проблеми, за чието разрешаване е предназначена помощта.

⁽³³⁾ Освен изискванията в раздел 3.5.2 *ad hoc* помощите трябва да спазват също изискванията, предвидени в точки 60—64 от настоящите насоки.

⁽³⁴⁾ Съпоставителните сценарии са описани в точка 57.

⁽³⁵⁾ Нетната настояща стойност на проекта е разликата между положителните и отрицателните парични потоци през жизнения цикъл на инвестицията, дисконтирани до текущата им стойност (обикновено спрямо разходите за капитал).

⁽³⁶⁾ Вътрешната норма на възвръщаемост не се основава на счетоводната печалба през дадена година, но взема предвид бъдещите парични потоци, които инвеститорът очаква да получи през целия жизнен цикъл на инвестицията. Тя се определя като дисконтовия процент, за който ННС на паричните потоци е равна на нула.

- (72) Следователно Органът счита, че помощта поражда допълнителна икономическа дейност в съответните зони или региони, ако държавата от ЕАСТ е доказала наличието и значимостта на тези проблеми в съответния регион (вж. точки 42 и 43).

3.6. ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ НА РАЗМЕРА НА ПОМОЩ (ОГРАНИЧАВАНЕ НА ПОМОЩТА ДО МИНИМУМ)

- (73) По принцип размерът на регионалната помощ трябва да бъде ограничен до необходимия минимум, за да доведе до допълнителни инвестиции или дейности във въпросния регион.
- (74) Като общо правило индивидуалните помощи, за които е подадено уведомление, се считат за сведени до минимум, ако размерът на помощта съответства на нетните допълнителни разходи за реализиране на инвестицията в съответния регион в сравнение със съпоставителния сценарий при липса на помощ. По същия начин в случай на инвестиционна помощ, отпусната на големи предприятия по схеми, за които е подадено уведомление, държавите от ЕАСТ трябва да гарантират, че размерът на помощта е ограничен до минимум въз основа на подхода на „нетните допълнителни разходи“.
- (75) За ситуации по *сценарий 1* (инвестиционни решения) размерът на помощта следва да не надхвърля необходимия минимум, за да стане проектът достатъчно рентабилен, например да бъде увеличена неговата вътрешна норма на възвръщаемост над нормалните проценти на възвръщаемост, прилагани от предприятието за други инвестиционни проекти със сходно естество или, ако е възможно, да увеличи своята вътрешна норма на възвръщаемост над разходите за капитал на предприятието като цяло или над възвръщаемостта, обикновено отчитана в съответния отрасъл.
- (76) При ситуации по *сценарий 2* (стимули за избор на местоположение) размерът на помощта не следва да надвишава разликата между нетната настояща стойност на инвестицията за целевия регион и нетната настояща стойност на инвестицията в друго местоположение. Трябва да бъдат взети предвид всички разходи и предимства от значение, включително например административните, транспортните, разходите за обучение, за които не е получавана помощ за обучение, както и разликите в заплатите. Когато обаче алтернативното местоположение е в ЕИП, субсидиите, отпуснати в това друго местоположение, не се взимат под внимание.
- (77) С цел да осигури предсказуемост и равнопоставеност Органът освен това прилага максимални интензитети на помощ ⁽³⁷⁾ за инвестиционна помощ. Предназначението на максималните интензитети на помощ е двойно.
- (78) Първо, за схеми, за които е изпратено уведомление, тези максимални интензитети на помощ имат защитна функция за МСП: докато интензитетът на помощ остава под максималния позволен, критерият за „свеждане на помощта до минимум“ се счита за спасен.
- (79) Второ, за всички останали случаи, максималните интензитети на помощ се използват като ограничител на подхода, основаващ се на нетните допълнителни разходи, описан в точки 75 и 76.
- (80) Максималният интензитет на помощ е модулиран в зависимост от три критерия:
- а) социално-икономическото положение на съответния регион, като показател за степента, в която регионът се нуждае от допълнително развитие, и евентуално степента, в която изпитва затруднения да привлече и запазва стопанска дейност;
 - б) големината на бенефициера като показател за специфичните трудности да бъде финансиран и изпълнен проект в региона, както и
 - в) размерът на инвестиционния проект като показател за очакваната степен на нарушаване на конкуренцията и търговията.
- (81) Съответно се разрешават по-големи интензитети на помощ (и потенциално произтичащата от това по-силна степен на нарушаване на търговията и конкуренцията), когато целевите региони са по-слабо развити и когато бенефициерът е МСП.
- (82) С оглед на очакваните по-сериозни нарушения на конкуренцията и търговията, максималният интензитет на помощ за големи инвестиционни проекти трябва да бъде намален по механизма, определен в точка 20, буква в).

⁽³⁷⁾ Вж. подраздел 5.4 относно максималните интензитети на помощ.

3.6.1. Схеми за инвестиционна помощ

- (83) За помощите в полза на МСП могат да бъдат използвани увеличените максимални интензитети на помощ, описани в раздел 5.4. МСП не могат обаче да се възползват от този увеличен интензитет, когато инвестицията е свързана с голям инвестиционен проект.
- (84) За помощи, отпуснати на големи предприятия, държавата от ЕАСТ трябва да гарантира, че размерът на помощта съответства на нетните допълнителни разходи за реализиране на инвестицията в съответния регион в сравнение със съпоставителния сценарий без помощ. Методът, обяснен в точки 75 и 76, трябва да бъде използван заедно с максималните интензитети на помощ като горна граница.
- (85) За помощ в полза на големи инвестиционни проекти, трябва да се гарантира, че помощта не надвишава намаления интензитет. Когато помощта е предоставена на бенефициер за инвестиция, считана за част от единен инвестиционен проект, помощта трябва да бъде намалена за допустимите разходи, надвишаващи 50 милиона евро ⁽³⁸⁾.
- (86) Максималният интензитет на помощта и размерът на помощта за всеки проект трябва да бъдат изчислени от предоставящия орган, когато отпуска помощта. Интензитетът на помощта трябва да се изчислява въз основа на брутният еквивалент на безвъзмездна помощ или спрямо общите допустими разходи за инвестицията, или спрямо допустимите разходи за заплати, декларирани от бенефициера на помощта, когато е кандидатствал за помощта.
- (87) Ако инвестиционна помощ, изчислена въз основа на инвестиционните разходи, се комбинира с регионална инвестиционна помощ, изчислена въз основа на разходи за заплати, общата помощ не трябва да надвишава най-големия размер на помощ, получен по едно от двете изчисления до максималния позволен интензитет на помощ в съответния регион.
- (88) Инвестиционни помощи могат да се отпускат едновременно по няколко схеми за регионална помощ или да се натрупват с помощи *ad hoc*, при условие че помощите от всички източници общо не превишават максималния позволен интензитет на помощ за всеки проект, който трябва да се изчислява предварително от първия орган, предоставящ помощта.
- (89) За първоначална инвестиция, свързана с Европейското териториално сътрудничество (ЕТС), проектите, които отговарят на критериите на Регламента относно специалните разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ ⁽³⁹⁾, интензитетът на помощ, който се прилага към региона, в който се намира първоначалната инвестиция, се прилага за всички бенефициери, участващи в проекта. Ако първоначалната инвестиция се намира в два или повече подпомагани региона, максималният интензитет на помощ за първоначална инвестиция е интензитетът, приложим в подпомагания регион, където е направена най-голямата част от допустимите разходи. Първоначални инвестиции, извършени от големи предприятия в региони от тип „в“, могат да се възползват от регионална помощ само в контекста на проекти по ЕТС, ако те представляват първоначални инвестиции за нови дейности или нови продукти.

3.6.1.1. Допустими разходи, изчислени въз основа на инвестиционните разходи

- (90) Придобитите активи следва да бъдат нови с изключение за МСП и в случай на придобиване на предприятие ⁽⁴⁰⁾.
- (91) За МСП до 50 % от разходите за подготвителните проучвания или консултациите, свързани с инвестицията, могат също да се считат за допустими разходи.
- (92) За помощ, отпусната за фундаментална промяна в производствения процес, допустимите разходи трябва да надвишават амортизацията на актива, свързан с дейността, модернизирана през предходните три бюджетни години.
- (93) За помощ, предоставена за диверсификацията на съществуващо предприятие, допустимите разходи трябва да надвишават с поне 200 % счетоводната стойност на активите, които се използват повторно, както са осчетоводени през финансовата година преди започването на работа.
- (94) Разходи, свързани с наемането на материални активи, могат да бъдат взети под внимание при следните условия:
- за земя и сгради продължителността на наемането трябва е най-малко пет години след очакваната дата на приключване на инвестицията за големи предприятия, а за МСП — три години.
 - за заводи и машини наемането трябва да е под формата на финансов лизинг, в който да се съдържа задължението бенефициерът на помощта да купи актива след изтичането на финансовия лизинг.

⁽³⁸⁾ Намалените интензитети на помощ са резултат от механизма, определен в точка 20, буква в).

⁽³⁹⁾ Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“. Предложение на Комисията за регламент за ЕФРР/ЕТС (СОМ(2011) 611).

⁽⁴⁰⁾ Определени в точка 20, букви з) и и).

- (95) При придобиване на предприятие се вземат предвид единствено разходите за закупуване на активите от трети страни, които не са свързани с купувача. Сделката трябва да бъде извършена при пазарни условия. Когато помощта за придобиване на активите е била предоставена преди тяхното закупуване, разходите за тези активи, трябва да бъдат приспаднати от допустимите разходи, свързани с придобиването на предприятието. Ако придобиването на едно предприятие е придружено от допълнителна инвестиция, допустима за помощ, допустимите разходи за тази инвестиция следва да бъдат добавени към разходите за закупуване на активите на предприятието.
- (96) За големите предприятия разходите за нематериални активи са допустими само до 50 % от общите допустими инвестиционни разходи за проекта. За МСП могат да се вземат предвид пълните разходи за нематериални активи.
- (97) Нематериалните активи, които са допустими за изчисляването на инвестиционните разходи, трябва да останат свързани със съответния подпомаган регион и не трябва да бъдат прехвърлени в други региони. За тази цел нематериалните активи трябва да отговарят на следните условия:
- а) те трябва да се използват единствено в предприятието, която получава помощта;
 - б) те трябва да бъдат амортизируеми;
 - в) те трябва да бъдат закупени по пазарни условия от трети страни, които не са несвързани с купувача.
- (98) Нематериалните активи трябва да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, и да останат свързани с проекта, за който е отпусната помощта, за срок от минимум пет години (три години за МСП).

3.6.1.2. Допустими разходи, изчислени въз основа на разходите за заплати.

- (99) Регионалната помощ може да бъде изчислявана и въз основа на очакваните разходи за заплати, свързани с новосъздадени работни места, възникнали в резултат на първоначалната инвестиция. Помощта може да компенсира единствено разходи за заплати за наето лице, изчислени през период от две години, и произтичащият от това интензитет не може да надвишава приложимия интензитет на помощ в съответния регион.

3.6.2. Индивидуални инвестиционни помощи, за които е подадено уведомление

- (100) При сценарий 1 (инвестиционно решение) Органът ще провери дали размерът на помощта надвишава необходимия минимум, за да стане проектът достатъчно рентабилен, като използва метода, посочен в точка 75.
- (101) При сценарий 2 (стимул за избор на местоположение) Органът ще сравни нетната настояща стойност на инвестицията за целевия регион с нетната настояща стойност на инвестицията на друго местоположение, като използва метода, посочен в точка 76.
- (102) Изчисленията, използвани при анализа на стимулиращия ефект, могат също да се използват за оценка на това дали помощта е пропорционална. Държавата от ЕАСТ трябва да докаже пропорционалността въз основа на документацията, посочена в точка 68.
- (103) Интензитетът на помощ не трябва да надвишава позволения коригиран интензитет на помощ.

3.6.3. Схеми за оперативна помощ

- (104) Държавата от ЕАСТ трябва да докаже, че нивото на помощта е пропорционално на проблемите, за чието разрешаване е предназначена помощта.
- (105) По-специално трябва да са изпълнени следните условия:
- а) помощта трябва да бъде определена във връзка с предварително определен набор от допустими разходи, които са изцяло свързани с проблемите, за чието разрешаване тя е предназначена, както е доказано от държавата от ЕАСТ;
 - б) помощта трябва да бъде ограничена до определена част от този предварително определен набор от допустими разходи и не трябва да надвишава тези разходи;
 - в) размерът на помощта за всеки бенефициер трябва да бъде пропорционален на сериозността на проблемите, пред които в действителност е изправен всеки бенефициер.

3.7. ИЗБЯГВАНЕ НА НЕОПРАВДАНИ ОТРИЦАТЕЛНИ ЕФЕКТИ ВЪРХУ КОНКУРЕНЦИЯТА И ТЪРГОВИЯТА

- (106) За да бъде съвместима мярката за помощ, нейните отрицателни ефекти, изразяващи се в нарушение на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите от ЕАСТ, трябва да бъдат ограничени и по-малки от положителните ефекти, изразяващи се в принос за целта от общ интерес. Могат да бъдат срещнати някои ситуации, в които отрицателните ефекти очевидно са по-големи от положителните, което означава, че помощта не може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар.

3.7.1. Общи съображения

- (107) Регионалната помощ може да причини две основни потенциални нарушения на конкуренцията и търговията. Това са нарушенията на продуктовите пазари и ефектите, свързани с местоположението. И двата вида могат да доведат до неефективно разпределение на помощи (които влошават икономическите резултати на вътрешния пазар) и до проблеми с разпределението (разпределение на стопанската дейност между различните региони).
- (108) Един евентуален отрицателен ефект от държавните помощи се изразява в това, че те пречат на пазарния механизъм да постигне ефективни резултати, като възнаграждава най-ефективните производители и като оказва натиск върху най-неефективните да се подобрят, да реструктурират дейността си или да напуснат пазара. Едно съществено увеличение на производствения капацитет, постигнато с държавна помощ в рамките на неефективен пазар, може неоправдано да наруши конкуренцията, тъй като създаването или поддържането на свръхкапацитет може да свие нормите на печалба и да намали инвестициите на конкурентите или дори да ги накара да напуснат пазара. Така може да се стигне до ситуация, в която конкуренти, които при други обстоятелства биха били в състояние да останат на пазара, ще бъдат принудени да го напуснат. Възможно е също това да попречи на предприятията да навлязат или да разширят своята дейност на пазара и да подкопае мотивацията на конкурентите за иновации. Това води до неефективни пазарни структури, които в дългосрочен план са вредни и за потребителите. Освен това наличието на помощ може да предизвика самоуверено или ненужно рисково поведение от страна на част от потенциалните бенефициери. Има вероятност дългосрочният ефект върху цялостната резултатност на отрасъла да бъде отрицателен.
- (109) Помощта може също да повлияе отрицателно върху увеличаването или запазването на значителна пазарна мощ от страна на бенефициера. Дори когато помощта не укрепва пряко значителната пазарна мощ, това може да стане косвено, като възпре разрастването на съществуващи конкуренти, като ги накара да напуснат пазара или възпре навлизането на нови конкуренти.
- (110) Освен нарушенията на продуктовите пазари регионалната помощ по същество засяга и местоположението на стопанската дейност. Когато даден регион привлича инвестиции благодарение на помощта, друг регион губи тази възможност. Отрицателните ефекти в регионите, засегнати от помощта, могат да се изразят в загубата на стопанска дейност и на работни места, включително на равнище подизпълнители. Те могат да се почувстват и чрез загубата на положителни външни ефекти (например ефект на групиране на предприятия, разпространение на знания, образование и обучение и др.).
- (111) Географската специфика на регионалната помощ я отличава от другите форми на хоризонтална помощ. Особено характерно за регионалната помощ е, че тя има за цел да въздейства върху избора на инвеститорите относно местоположението на инвестиционните проекти. Когато регионалната помощ компенсира допълнителните разходи, предизвикани от регионални затруднения, и подкрепя допълнителните инвестиции в подпомагани области, без да ги отклонява от други подпомагани региони, тя допринася не само за развитието на региона, но и за сближаването и в крайна сметка се облагодетелства цялото ЕИП. Що се отнася до потенциалните отрицателни ефекти на регионалната помощ, свързани с мястото на дейността, те вече са ограничени до известна степен от картите на регионалната помощ, в които се посочват всички региони, в които може да бъде отпусната регионална помощ, като се вземат предвид целите за справедливост и сближаване, както и позволените максимални интензитети на помощ. При все това е важно да се разбере какво би се случило при липсата на помощ с цел да се оцени нейното реално въздействие спрямо целта за сближаване.

3.7.2. Явни отрицателни ефекти

- (112) Органът открива редица ситуации, в които отрицателните ефекти на помощта очевидно са по-големи от положителните, така че помощта не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар.
- (113) Органът установява максимални интензитети на помощ. Те представляват основни изисквания за съвместимост, които целят да бъде предотвратено използването на държавна помощ за проекти, при които съотношението между размера на помощта и допустимите разходи се счита за много високо и особено вероятно да наруши конкуренцията. По принцип колкото по-големи са положителните ефекти, които подкрепяният проект вероятно ще породи, и колкото по-голяма е вероятната необходимост от помощ, толкова по-висока ще е горната граница на интензитета на помощ.

- (114) За случаите по *сценарий 1* (инвестиционни решения), когато благодарение на проекта се създава капацитет на пазар, който е абсолютно западащ в структурно отношение, Органът счита това като отрицателен ефект, който вероятно няма да бъде компенсирани от никакви положителни ефекти.
- (115) При случаи по *сценарий 2* (избор на местоположение), когато при липса на помощ инвестицията е шяла да бъде реализирана в регион с по-висок или същия интензитет на регионална помощ, както целевия регион, това ще представлява отрицателен ефект, който вероятно няма да може да бъде компенсирани от никакви положителни ефекти, тъй като противоречи на самата обосновка за предоставяне на регионална помощ.
- (116) Когато бенефициерът закрива същата или подобна дейност в друг регион от ЕИП и премества тази дейност в целевия регион и ако има причинно-следствена връзка между помощта и това преместване на дейността, това ще представлява отрицателен ефект, който вероятно няма да може да бъде компенсирани от положителни ефекти.
- (117) Когато оценява мерки, за които е подадено уведомление, Органът ще поиска цялата необходима информация, за да прецени дали държавната помощ ще доведе до значителна загуба на работни места в съществуващите местоположения в ЕИП.

3.7.3. Схеми за инвестиционна помощ

- (118) Схемите за инвестиционна помощ не трябва да водят до значително нарушаване на конкуренцията и търговията. По-специално, дори когато нарушенията могат да се считат за ограничени на индивидуално равнище (при условие че са спазени всички условия за инвестиционната помощ), на кумулативна основа схемите могат да водят до сериозни нарушения. Тези нарушения могат да засягат продуктови пазари, като създават или задълбочават ситуация на свръхкапацитет, или създават, увеличават или поддържат значителната пазарната мощ на някои бенефициери, така че това да се отрази отрицателно на динамичните стимули. Помощ, отпусната по схеми, може също да доведе до значителна загуба на стопанска дейност в други региони на ЕИП. Когато схемата се съсредоточава върху определени отрасли, рискът от такова нарушение е дори по-голям.
- (119) Следователно държавата от ЕАСТ трябва да докаже, че тези отрицателни ефекти ще бъдат ограничени до минимум, като се вземе предвид например големината на съответните проекти, индивидуалните и кумулативните размери на помощта, очакваните бенефициери, както и характеристиките на целевите отрасли. За да е възможно Органът да оцени евентуалните отрицателни ефекти, държавата от ЕАСТ би могла да представи оценка на въздействието, ако разполага с такава, както и последващи оценки, извършени за подобни предходни схеми.
- (120) Когато отпуска помощ по схема за индивидуални проекти, предоставящият орган трябва да провери и потвърди, че помощта не поражда явните отрицателни ефекти, описани в точка 115. Тази проверка може да се основава на информацията, получена от бенефициера при подаването на заявление за помощ, и на декларацията, направена в стандартния формуляр за кандидатстване за помощ, когато при липса на помощ следва да бъде посочено алтернативното местоположение.

3.7.4. Индивидуални инвестиционни помощи, за които е подадено уведомление

- (121) Когато оценява отрицателните ефекти от инвестиционната помощ, за която е подадено уведомление, Органът прави разлика между двата съпоставителни сценария, описани в точки 100 и 101 по-горе.

3.7.4.1. Сценарий 1 (инвестиционни решения)

- (122) В случаите по *сценарий 1* Органът набляга особено на отрицателните ефекти, свързани с увеличаването на свръхкапацитета в западащи отрасли, предотвратяването на напускането на пазара и понятието „значителна пазарна мощ“. Тези отрицателни ефекти са описани по-долу в точки 123—132 и трябва да бъдат балансираны с положителните ефекти от помощта. Ако обаче е установено, че помощта би довела до явните отрицателни ефекти, описани в точка 114, помощта не може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар, тъй като те вероятно няма да бъдат компенсирани от никакви положителни ефекти.
- (123) С цел да бъдат установени и оценени потенциалните нарушения на конкуренцията и търговията държавата от ЕАСТ следва да представи доказателства, които да позволят на Органа да установи засегнатите продуктови пазари (т.е. продукти, засегнати от промените в поведението на бенефициера на помощта) и да идентифицира засегнатите конкуренти и клиенти/потребители.

- (124) Органът ще прилага различни критерии за оценка на тези потенциални нарушения като структурата на пазара на засегнатия продукт, състоянието на пазара (западащ или разрастващ се пазар), процеса на подбор на бенефициера на помощта, бариерите за навлизане на пазара и излизането от него, продуктовата диференциация.
- (125) Когато едно предприятие ползва системно държавна помощ, това може да означава, че то не е способно да устои на конкуренцията самостоятелно или че се ползва от неправомерни предимства в сравнение с конкурентите си.
- (126) Органът разграничава два основни източника на потенциални отрицателни ефекти върху продуктовете пазари:
- случаи, на значително увеличаване на капацитета, което води до или влошава съществуващо положение на свръхкапацитет, особено на западащ пазар;
 - случаите, в които бенефициерът на помощта разполага със значителна пазарна мощ.
- (127) За да оцени дали помощта може да стане причина за създаване или поддържане на неефективни пазарни структури, Органът ще вземе предвид допълнителния производствен капацитет, създаден с проекта, както и това дали пазарът е с изоставащ растеж.
- (128) Когато въпросният пазар расте, обикновено има по-малко причини за опасения, че помощта ще се отрази отрицателно на динамичните стимули или че неправомерно ще възпрепятства напускането или навлизането на пазара.
- (129) Опасенията са по-сериозни, когато пазарите западат. В това отношение Органът прави разграничение между случаите, за които в дългосрочна перспектива съответният пазар е структурно западащ (т.е. отчита отрицателен растеж), и случаите, в които съответният пазар е относително западащ (т.е. отчита положителен растеж, който обаче не надвишава референтния растеж).
- (130) Обикновено изоставането на пазара се измерва чрез съпоставка с растежа на БВП в ЕИП за последните три години преди началото на проекта (референтен растеж). То може да бъде установено и въз основа на прогнозния растеж през следващите три до пет години. Като показатели могат да се използват предвидимият бъдещ растеж на съответния пазар и свързаните с него очаквани равнища на оползотворяване на капацитета, както и възможното въздействие на увеличаването на капацитета върху конкурентите, реализирано чрез ефекти върху цените и нормите на печалба.
- (131) В някои случаи оценяването на растежа на продуктовия пазар в ЕИП може да не е подходящ показател за пълната оценка на ефектите от помощта, особено ако географският пазар е световен. В такива случаи Органът ще разгледа ефекта от помощта върху съответните пазарни структури, като вземе предвид по-специално нейния потенциал да изтласка производителите вън от пазара в ЕИП.
- (132) За да оцени наличието на значителна пазарна мощ, Органът ще вземе предвид позицията на бенефициер за определен период от време преди получаването на помощта и очакваната пазарна позиция след осъществяването на инвестицията. Следователно Органът ще вземе предвид пазарните дялове на бенефициера и на неговите конкуренти, както и други фактори от значение, сред които например структурата на пазара, като анализира концентрацията на пазара, възможните бариери за навлизане ⁽⁴¹⁾, пазарните сили ⁽⁴²⁾ и бариерите за разрастване или излизане от пазара.

3.7.4.2. Сценарий 2 (избор на местоположение)

- (133) Ако съпоставителният анализ сочи, че без помощта инвестицията би била реализирана на друго местоположение (сценарий 2), принадлежащо към същия географски пазар на съответния продукт, и ако помощта е пропорционална, възможните резултати по отношение на свръхкапацитета или на значителната пазарна мощ по принцип биха били същите, със или без помощ. В такива случаи е вероятно положителните ефекти от помощта да са по-големи от ограничените отрицателни ефекти върху конкуренцията. Когато обаче алтернативното местоположение е в ЕИП, Органът е особено загрижен от отрицателните ефекти, свързани с алтернативното местоположение, и поради това ако помощта води до отрицателните ефекти, описани в точки 115 и 116, помощта не може да бъде сметнена за съвместима с вътрешния пазар, тъй като те вероятно няма да бъдат компенсирани от никакви положителни ефекти.

⁽⁴¹⁾ Тези бариери за навлизане на пазара включват правни бариери (по-конкретно права на интелектуална собственост), икономии, свързани с мащаба или обхвата, бариери за достъп до мрежи и инфраструктури. Когато помощта е свързана с пазар, на който бенефициерът на помощта е титуляр, възможните бариери за навлизане могат да увеличат потенциалната значителна пазарна мощ на бенефициера на помощта, а с това и възможните отрицателни ефекти от тази пазарна мощ.

⁽⁴²⁾ Когато на пазара оперират купувачи със силни позиции, е по-малко вероятно бенефициерът на помощта да е в състояние да увеличи цените за тези купувачи.

3.7.5. Схеми за оперативна помощ

- (134) Ако помощта е необходима и пропорционална за постигането на общата цел, описана в подраздел 3.2.3 по-горе, отрицателните ефекти на помощта вероятно ще бъдат компенсирани от положителните. В някои случаи обаче помощта може да предизвика промени в структурата на пазара или на характеристиките на сектора или индустрията, което би могло значително да наруши конкуренцията чрез бариери за навлизане на пазара или излизане от него, ефект на заместване или изместване на търговските потоци. В тези случаи установените отрицателни ефекти вероятно няма да бъдат компенсирани от никакви положителни ефекти.

3.8. ПРОЗРАЧНОСТ

- (135) Държавите от ЕАСТ трябва да публикуват на централен уебсайт или на отделен уебсайт, извличащ информация от множество страници в интернет (например регионални сайтове), поне следната информация относно мерките за държавна помощ, за които е подадено уведомление: текста на схемата за помощ, предмет на уведомлението, и разпоредбите за нейното прилагане, предоставящия орган, индивидуалните бенефициери, размера на помощта за всеки бенефициер и интензитета на помощ. Тези изисквания се прилагат за индивидуалните помощи, отпуснати по схеми, за които е подадено уведомление, както и за *ad hoc* помощите. Тази информация трябва да бъде публикувана, след като бъде взето решението за предоставянето на помощта, трябва да се съхранява за период от най-малко 10 години и да е на разположение на широката общественост без ограничения ⁽⁴³⁾.

4. ОЦЕНКА

- (136) За да гарантира, че нарушаването на конкуренцията и търговията са ограничени в допълнителна степен, Органът може да изиска някои схеми да бъдат ограничени във времето (обикновено 4 години или по-малко) и да подлежат на оценката, посочена в точка 27.
- (137) Ще бъдат оценявани схеми, при които потенциалните нарушения са особено големи, т.е. могат значително да ограничат конкуренцията, ако тяхното прилагане не бъде преразгледано своевременно.
- (138) Като се имат предвид целите на оценките и за да не се налага прекомерна тежест върху държавите от ЕАСТ по отношение на помощите с по-малки размери, това задължение може да се прилага само за схеми за помощ с големи бюджети за помощ, съдържащи нови характеристики, или когато се предвиждат значителни пазарни, технологични или регулаторни промени. Оценката трябва да бъде извършена въз основа на обща методика ⁽⁴⁴⁾ от експерт, независим от органа, предоставящ държавната помощ, и трябва да бъде оповестена публично. Оценката трябва да бъде представена на Органа навреме, за да може тя да оцени възможното удължаване на схемата за помощ, и при всички случаи след изтичане на срока на схемата. Точният обхват и методиката на тази оценка ще бъдат определени в решението за одобряване на схемата за помощ. При всяка последваща мярка за помощ с подобна цел трябва да се вземат предвид резултатите от тази оценка.

5. КАРТИ НА РЕГИОНАЛНА ПОМОЩ

- (139) В настоящия раздел Органът определя критерии за установяване на регионите, които изпълняват условията, посочени в член 61, параграф 3, букви а) и в) от Споразумението за ЕИП. Регионите, които отговарят на тези условия и които една държава от ЕАСТ желае да обозначи като региони от тип „а“ или „в“, трябва да бъдат определени в карта на регионалните помощи, за която до Органа се изпраща уведомление с цел той да я одобри, преди да е възможно регионалната помощ да бъде отпусната на предприятия, намиращи се в обозначените региони. В картите трябва да бъдат уточнени и максималните интензитети на помощ, приложими в тези региони.

5.1. ПОКРИТИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО, ДОПУСТИМО ДО РЕГИОНАЛНА ПОМОЩ

- (140) Предвид на факта, че отпускането на регионална помощ представлява дерогация от общата забрана на държавната помощ, посочена в член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП, Надзорният орган на ЕАСТ счита, че цялото покритие на населението в подпомагани региони от тип „а“ и „в“ в държавите от ЕАСТ трябва да бъде по-малко от това в необозначените на картата региони.
- (141) В Насоките на Органа за национална регионална помощ за 2007—2013 г. ⁽⁴⁵⁾ покритието на населението на съответната държава бе определено въз основа на региони с ниска гъстота на населението в съответствие с член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП. Горната граница за населението на Норвегия бе определена на 29,08 %, а за Исландия на 31,6 %.

⁽⁴³⁾ Тази информация следва да се актуализира редовно (например на всеки шест месеца) и следва да бъде на разположение във формати с незащитени права.

⁽⁴⁴⁾ Такава обща методика може да бъде предоставена от Органа.

⁽⁴⁵⁾ ОВ L 54, 28.2.2008 г., стр. 1 и притурка за ЕИП № 11, 28.2.2008 г., стр. 1.

(142) Държавите от ЕАСТ имат някои особености, които трябва да бъдат взети предвид при определянето на допустимото покритие на населението:

- а) поради относително високия БВП на глава от населението в държавите от ЕАСТ, в момента няма регион, който да отговаря на условията за дерогацията по член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП ⁽⁴⁶⁾;
- б) много региони в държавите от ЕАСТ са с ниска гъстота на населението.

Поради тези особености Органът ще определи покритието на населението на съответната държава въз основа на регионите с ниска гъстота на населението, както е в Насоките за национална регионална помощ за 2007—2013 г. ⁽⁴⁷⁾.

В Норвегия осем статистически региона са на ниво 3 с ниска гъстота на населението, които съставляват 25,51 % от населението. Следователно за периода 2014—2020 г. покритието на населението за Норвегия е 25,51 %.

В Исландия общо два статистически региона са на ниво 3 и един от тях е с ниска гъстота на населението, съставляващ 36,5 % от исландското население. Следователно за периода 2014—2020 г. покритието на населението за Исландия е 36,5 %.

В Лихтенщайн няма региони с ниска гъстота на населението и следователно няма регион, който да е допустим на това основание.

5.2. ДЕРОГАЦИЯТА В ЧЛЕН 61, ПАРАГРАФ 3, БУКВА а) ОТ СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ЕИП

(143) В член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП се предвижда, че „помощите за насърчаване на икономическото развитие на региони, където жизненото равнище е необичайно ниско или където има високо равнище на непълна заетост, както и на регионите, посочени в член 349, като се вземе предвид структурната, икономическата и социалната ситуация в тях“ могат да се приемат за съвместими с вътрешния пазар. Според Съда „използването на думите „необичайно“ и „високо равнище“ в член [107], параграф 3, буква а) [от Договора за функционирането на Европейския съюз], показва, че изключението се отнася само за области, където икономическата ситуация е значително по-неблагоприятна в сравнение със [Съюза] като цяло“ ⁽⁴⁸⁾.

(144) Органът счита, че условията, определени в член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП, са изпълнени, ако в статистически регион на ниво 2, брутният вътрешен продукт (БВП) на глава от населението, изразен в стандарти на покупателната способност (СПС), е под 75 % от средния за ЕИП. БВП на глава от населението ⁽⁴⁹⁾ на всеки регион и средната стойност за ЕИП, които да бъдат използвани в анализа, се определят с позоваване на съответните официални статистически данни. Няма обаче статистически регион на ниво 2 в държавите от ЕАСТ, който понастоящем да изпълнява това условие ⁽⁵⁰⁾. Следователно в държавите от ЕАСТ няма регион, който да отговаря на условията за дерогация по член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП.

5.3. ДЕРОГАЦИЯТА В ЧЛЕН 61, ПАРАГРАФ 3, БУКВА в) ОТ СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ЕИП

(145) В член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП се предвижда „помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес“ могат да бъдат обявени за съвместими с вътрешния пазар. Според Съда „изключението по член [107], параграф 3, буква в) [...] позволява развитието на определени региони, без това да се ограничава от икономическите условия, установени в член 107, параграф 3, буква а), при условие че помощта „не влияе отрицателно върху условията на търговия в степен, противоречаща на общия интерес“. Тази разпоредба дава на Комисията право да разрешава помощ, предназначена за по-нататъшното икономическо развитие на региони в държавата — членка на ЕС, които са в неравностойно положение спрямо средното за страната“ ⁽⁵¹⁾. Според Органа, същото се прилага съгласно член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП.

(146) В своите насоки по този въпрос Европейската комисия определя методиката, която трябва да се прилага за определяне на допустимото покритие на населението в държавите членки. Този метод предполага следното:

⁽⁴⁶⁾ Това означава, че в държавите от ЕАСТ няма регион, който да отговаря на критерия за 75 % от БВП на глава от населението, както е описано в точка 144.

⁽⁴⁷⁾ Въз основа на данни на Евростат за 2010 г.

⁽⁴⁸⁾ Решение от 14 октомври 1987 г. по дело 248/84, *Германия/Комисия*, Recueil, стр. I-4036, точка 19, решение от 14 януари 1997 г. по дело C-169/95, *Испания/Комисия*, Recueil, стр. I-148, точка 15 и решение от 7 март 2002 г. по дело C-310/99, *Италия/Комисия*, Recueil, стр. I-2289, точка 77.

⁽⁴⁹⁾ Тук и при всички следващи позовавания на БВП на глава от населението в настоящите насоки, БВП се измерва в стандарти за покупателна способност (СПС).

⁽⁵⁰⁾ Ако ситуацията се промени, Органът ще приеме нови насоки, за да вземе предвид промяната.

⁽⁵¹⁾ Дело 248/84, *Германия/Комисия*, 1987 г., Recueil 4036, точка 19.

- (147) Според насоките на Комисията съществуват две категории региони от тип „в“:
- а) региони, които изпълняват предварително определени условия, и следователно държава — членка на ЕС, може да ги обозначи като региони от тип „в“ без допълнителна обосновка („предварително определени региони тип „в““);
 - б) региони, които държава — членка на ЕС, може по свое усмотрение да обозначи като региони от тип „в“, при условие че държавата — членка на ЕС, докаже, че тези региони отговарят на определени социално-икономически критерии („региони тип „в“, които не са предварително определени“).
- (148) Покритие за предварително определени региони от тип „в“ съгласно насоките на Комисията се разпределят по конкретна методика за разпределение, описани в точка 5.3.1 от тези насоки. Тази методика предполага бившите региони от тип „а“ през периода 2011—2013 г. заедно със слабо населените региони да се считат за предварително определени региони от тип „в“. Тъй като през този период в държавите от ЕАСТ не е имало региони от тип „а“, само слабо населените региони попадат в тази категория.

5.3.1. Предварително определени региони от тип „в“

- (149) За слабо населените региони държавата от ЕАСТ следва по принцип да обозначи статистически региони на ниво 2 с по-малко от 8 жители на км² или статистически региони на ниво 3 с по-малко от 12,5 жители на км². Една държава от ЕАСТ може обаче да обозначи части от статистически региони на ниво 3 с по-малко от 12,5 жители на км² или други прилежащи територии в съседство със статистически региони на ниво 3, при условие че в обозначените региони живеят по-малко от 12,5 жители на км² и че обозначаването им не надвишава специфичната част от покритието от тип „в“, посочена в точка 142. За много слабо населените региони държава от ЕАСТ може да обозначи части от статистически региони на ниво 2 за Норвегия и ниво 3 за Исландия с по-малко от 8 жители на км² или други по-малки прилежащи територии в съседство със статистически региони на ниво 3, при условие че в обозначените региони живеят по-малко от 8 жители на км² и че обозначаването им не надвишава специфичната част от покритието от тип „в“, посочена в точка 142.

5.3.2. Региони от тип „в“, които не са предварително определени

- (150) Органът счита, че критериите, прилагани от държавите от ЕАСТ за определяне на региони от тип „в“, следва да отразяват многообразието на ситуациите, при които може да се обоснове отпускането на регионална помощ. Следователно в критериите следва да бъдат взети предвид социално-икономическите, географските или структурните проблеми, които могат да възникнат в региони от тип „в“, и следва да осигуряват достатъчно гаранции, че отпускането на регионална държавна помощ няма да повлияе неблагоприятно на условията за търговия до степен, противоречаща на общия интерес.
- (151) Съответно дадена държава от ЕСТ може да обозначи като региони от тип „в“ регионите от тип „в“, които не са предварително определени, въз основа на следните критерии:
- а) Критерий 1: прилежащи територии с поне 100 000 жители ⁽⁵²⁾, разположени в статистически региони на ниво 2 или ниво 3, които имат:
 - БВП на глава от населението под или равен на средния за ЕС-27 или
 - равнище на безработицата над или равно на 115 % от средното за държавата ⁽⁵³⁾.
 - б) Критерий 2: статистически региони на ниво 3 с по-малко от 100 000 жители, които имат:
 - БВП на глава от населението под или равен на средния за ЕС-27 или
 - равнище на безработицата над или равно на 115 % от средното за държавата.

⁽⁵²⁾ Този праг на населението ще бъде намален до 50 000 жители за държавите от ЕАСТ с покритие от тип „в“ по-малко от 1 милион жители, което не е предварително определено, или до 10 000 за държави от ЕАСТ, чието население е под 1 милион жители.

⁽⁵³⁾ Що се отнася до безработицата, изчисленията следва да се основават на регионалните данни, публикувани от националните статистически служби, като се използват средните стойности за последните три години, за които има налични такива данни (към момента на уведомяването относно картата на регионалните помощи). Освен ако в настоящите насоки не е посочено друго, равнището на безработицата спрямо средното национално равнище на безработица се изчислява на тази основа.

- в) Критерий 3: острови или прилежащи територии, които се характеризират с подобна географска изолация (например полуострови или планински региони), които имат:
- БВП на глава от населението под или равен на средния за ЕС-27 ⁽⁵⁴⁾, или
 - равнище на безработицата над или равно на 115 % от средното за държавата ⁽⁵⁵⁾, или
 - по-малко от 5 000 жители.
- г) Критерий 4: статистически региони на ниво 3 или части от ниво 3, които представляват прилежащи територии, намиращи се в съседство с регион от тип „а“, или делят обща сухопътна граница с държава извън ЕИП или Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ).
- д) Критерий 5: прилежащи територии с поне 50 000 жители ⁽⁵⁶⁾, които са в процес на значителни структурни промени или в сериозен относителен упадък, при условие че тези територии не се намират в статистически региони на ниво 3 или прилежащи територии, които отговарят на условията за обозначаване като предварително определени региони съгласно критерии 1—4 ⁽⁵⁷⁾.

(152) За целите на прилагането на критериите, посочени в точка 151, понятието „прилежащи територии“ се отнася до цялата локална административна единица (LAU 2) ⁽⁵⁸⁾ или до група цели региони LAU 2) ⁽⁵⁹⁾. Приема се, че група региони LAU 2 сформират прилежаща територия, ако всеки един от тези региони в групата има обща административна граница с друг регион в групата ⁽⁶⁰⁾.

(153) Спазването на покритието на населението, допустимо за всяка държава от ЕАСТ, се определя въз основа на последните данни за общото население, пребиваващо постоянно в съответните региони, съгласно публикациите на националната статистическа служба.

5.4. МАКСИМАЛНИ ИНТЕНЗИТЕТИ НА ПОМОЩ, ПРИЛОЖИМИ ЗА РЕГИОНАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ПОМОЩ

(154) Интензитетът на помощ в региони от тип „в“ не трябва да надвишава:

- а) 15 % брутен еквивалент на безвъзмездна помощ в рядко населените региони и в региони (статистически региони на ниво 3 или части от такива региони), които имат сухопътна граница с държава извън ЕИП или на ЕАСТ;
- б) 10 % брутен еквивалент на безвъзмездна помощ в региони от тип „в“, които не са предварително определени.

5.4.1. Увеличен интензитет на помощ за МСП

(155) Максималните интензитети на помощ, посочени в точка 154, могат да бъдат увеличени с до 20 процентни пункта за малки предприятия или до 10 процентни пункта за средни предприятия ⁽⁶¹⁾.

5.5. УВЕДОМЯВАНЕ И ОБЯВЯВАНЕ НА СЪВМЕСТИМОСТ

(156) След приемането на настоящите насоки всяка държава от ЕАСТ следва да уведоми Organa за една единствена карта на регионалните помощи, приложима от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2020 г. Всяко уведомление следва да включва информацията, посочена във формуляра от приложение III.

⁽⁵⁴⁾ За да определи дали БВП на глава от населението на острови или прилежащи територии е под или равен на средния за ЕС-27, държавата от ЕАСТ може да се позове на данни, представени от националната статистическа служба или други признати източници.

⁽⁵⁵⁾ За да определи дали равнището на безработицата в тези острови и прилежащи територии е над или равно на 115 % от средното национално равнище, държавата от ЕАСТ може да се позове на данни, представени от националната статистическа служба или други признати източници.

⁽⁵⁶⁾ Този праг на населението ще бъде намален до 25 000 жители за държавите от ЕАСТ с покритие от тип „в“ от по-малко от 1 милион жители, което не е предварително определено, или до 10 000 за държави от ЕАСТ, чието общо население е под 1 милион жители или до 5 000 жители за острови или прилежащи територии, характеризиращи се с подобна географска изолираност.

⁽⁵⁷⁾ С цел да бъде приложен критерий 5 държавата от ЕАСТ трябва да докаже, че приложимите условия са изпълнени, като сравни съответните територии с положението, в което се намират други територии в същата държава от ЕАСТ или в други държави от ЕАСТ, въз основа на социално-икономически показатели относно структурни статистически данни за предприятията, пазарите на труда, сметките за домакинствата, образованието или други подобни показатели. За тази цел държавата от ЕАСТ може да се позовава на данни, предоставени от своята национална статистическа служба или други признати източници.

⁽⁵⁸⁾ Държавата от ЕАСТ може да се позове на региони LAU 1 вместо на региони LAU 2, ако в тези региони LAU 1 населението е по-малко, отколкото в регионите LAU 2, към които принадлежат.

⁽⁵⁹⁾ Държавата от ЕАСТ може обаче да обозначи части от регион LAU 2 (или от регион LAU 1), при условие че населението на съответния регион LAU е по-многобройно от минималното население, изисквано за прилежащи територии съгласно критерии 1—5 (по-специално намалените прагове на населението за тези критерии), и че населението в тези части на региона LAU е най-малко 50 % от минималното население, изисквано съгласно приложимия критерий.

⁽⁶⁰⁾ Когато става дума за острови, административните граници включват морските граници с други административни единици на съответната държава от ЕАСТ.

⁽⁶¹⁾ Увеличените интензитети на помощ за МСП няма да се прилагат за помощите, отпуснати за големи инвестиционни проекти.

- (157) Органът ще разгледа всяка карта на регионалните помощи, за която е била уведомена, въз основа на настоящите насоки и ще приеме решение за нейното одобрение за съответната държава от ЕАСТ. Всяка карта на регионалните помощи ще бъде публикувана в *Официален вестник* и в притурката за ЕИП към него и ще представлява неразделна част от настоящите насоки.

5.6. ИЗМЕНЕНИЯ

5.6.1. Резерв на населението

- (158) По своя инициатива държава от ЕАСТ може да реши да създаде резерв от своето население, което да бъде покрито. Той представлява разликата между нейния таван за покритие, определен от Органа ⁽⁶²⁾, и покритието, използвано за региони от тип „а“ и „в“, обозначени на картата на регионалните помощи.
- (159) Ако държавата от ЕАСТ е решила да създаде такъв резерв, тя може по всяко време да го използва, за да добави нови региони от тип „в“ на своята карта, докато бъде достигнат националният таван за покритие. За тази цел държавата от ЕАСТ може да се позове на последните социално-икономически данни, предоставени от Евростат или националната статистическа служба или други признати източници. Населението в регионите от тип „в“ следва да се изчислява въз основа на данните за населението, използвани за изготвяне на първоначалната карта.
- (160) Държавата от ЕАСТ трябва да уведоми Органа всеки път, когато възнамерява да използва резерва от население, за да добави нови региони от тип „в“ преди измененията да влязат в сила.

5.6.2. Междинен преглед

- (161) Ако е необходимо, Органът ще извърши по същото време като Комисията средносрочен преглед, а именно през юни 2016 г., за да установи вероятните региони, които може да са започнали да отговарят на условията за регионална помощ съгласно член 61, параграф 1, буква а) от Споразумението за ЕИП, както и равнището на интензитета на помощ, съответстващо на техния БВП на глава от населението.

6. ПРИЛОЖИМОСТ НА ПРАВИЛАТА ЗА РЕГИОНАЛНА ПОМОЩ

- (162) Органът удължава до 30 юни 2014 г. срока на прилагане на Насоките за национална регионална помощ за периода 2007—2013 г. ⁽⁶³⁾ и на критериите за задълбочена оценка на регионалната помощ за големи инвестиционни проекти ⁽⁶⁴⁾.
- (163) Картите на регионалните помощи, одобрени въз основа на Насоките за национална регионална помощ за 2007—2013 г., изтичат на 31 декември 2013 г. Преходният период от шест месеца, предвиден в член 44, параграф 3 от Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО) ⁽⁶⁵⁾, следователно не се прилага за схеми за регионална помощ, приведени в действие съгласно ОРГО. За да могат да отпускат регионална помощ след 31 декември 2013 г. въз основа на съществуващите схеми за групово освобождаване, държавите от ЕАСТ се приканват да уведомят своевременно за удължаването на срока на действие на картите на регионалните помощи, така че Органът да е в състояние да одобри удължаването на срока на действие на тези карти преди 31 декември 2013 г. По принцип действието на схемите, одобрени въз основа на Насоките за регионална помощ за 2007—2013 г., изтича в края на 2013 г., както е посочено в съответното решение на Органа. Органът трябва да бъде уведомен своевременно за всяко удължаване на срока на действие на тези схеми.
- (164) Органът ще прилага принципите, посочени в тези насоки, за да оцени съвместимостта на всички регионални помощи, които ще бъдат отпуснати след 30 юни 2014 г. Регионална помощ, отпусната неправомерно, или регионална помощ, която ще бъде отпусната след 31 декември 2013 г. и преди 1 юли 2014 г., ще бъде оценявана в съответствие с Насоките за национална регионална помощ за 2007—2013 г.

⁽⁶²⁾ Вж. точка 142.

⁽⁶³⁾ ОВ L 54, 28.2.2008 г., стр. 1 и притурка за ЕИП № 11, 28.2.2008 г., стр. 1. Може да бъде намерен на адрес: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽⁶⁴⁾ ОВ L 206, 28.2.2012 г., стр. 13 и притурка за ЕИП № 42, 2.8.2012 г., стр. 1. Може да бъде намерен на адрес: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽⁶⁵⁾ Регламент (ЕО) № 800/2008 на Комисията от 6 август 2008 г. относно деклариране на някои категории помощи за съвместими с общия пазар в приложение на членове 87 и 88 от Договора (Общ регламент за групово освобождаване) (ОВ L 214, 9.8.2008 г., стр. 3), вмъкнат в приложение XV към Споразумението за ЕИП, точка 1й с Решение на Съвместния комитет на ЕИП № 120/2008 (ОВ L 339, 18.12.2008 г., стр. 111 и притурка за ЕИП № 79, 18.12.2008 г., стр. 20), който влезе в сила на 8 ноември 2008 г.

- (165) Тъй като те трябва да са съобразени с картата на регионалните помощи, уведомленията относно схеми за регионална помощ или относно мерки за помощ, които ще бъдат отпуснати след 30 юни 2014 г., не могат да се считат за пълни докато Органът не приеме решение за одобрение на картата на регионалните помощи за съответната държава от ЕАСТ по реда, описан в подраздел 5.5. В съответствие с това Органът по правило няма да разглежда уведомления за схеми за регионална помощ, които ще се прилагат след 30 юни 2014 г., или уведомления за индивидуални помощи, които ще бъдат отпуснати след тази дата, преди да е приел решение за одобряването на картата на регионалните помощи за съответната държава от ЕАСТ.
- (166) Органът счита, че прилагането на тези насоки ще доведе до значителни промени в правилата, приложими за регионалните помощи в ЕИП. Освен това с оглед на променените икономически и социални условия в ЕИП, изглежда е необходимо да бъдат преразгледани настоящата обосновка за всички схеми за регионална помощ и тяхната ефективност, включително инвестиционната помощ и схемите за оперативна помощ.
- (167) По тези причини Органът предлага на държавите от ЕАСТ следните целесъобразни мерки в съответствие с член 1, параграф 1 от част I на протокол 3 към Споразумението за надзор и съд:
- а) държавите от ЕАСТ трябва да ограничат прилагането на всички съществуващи схеми за регионална помощ, които не са обхванати от регламент за групово освобождаване, и на всички карти на регионалните помощи до помощи, които ще бъдат отпуснати на 30 юни 2014 г. или преди тази дата;
 - б) държавите от ЕАСТ трябва да изменят другите съществуващи схеми за хоризонтална помощ, в които се предвижда специфично третиране на помощта за проекти в подпомогнати региони, за да се гарантира, че помощта, която ще бъде отпусната след 30 юни 2014 г., спазва карата на регионалните помощи, приложима към датата на отпускането;
 - в) държавите от ЕАСТ следва да потвърдят до 31 декември 2013 г., че приемат горепосочените предложения.

7. ДОКЛАДВАНЕ И МОНИТОРИНГ

- (168) В съответствие с член 21 от част II на протокол 3 към Споразумението за надзор и съд във връзка с членове 5 и 6 от Решение № 195/04/SOL държавите от ЕАСТ трябва да представят на Органа годишни доклади.
- (169) Държавите от ЕАСТ предават на Органа информация за всяка индивидуална помощ, превишаваща 3 милиона евро, отпусната по схема, посредством формуляра, определен в приложение IV, в срок от 20 работни дни от датата, на която е отпусната помощта.
- (170) Държавите от ЕАСТ трябва да водят подробна документация за всички мерки за помощ. Тази документация трябва да съдържа цялата информация, необходима, за да бъде установено, че са изпълнени условията за допустимост на разходите и максималния интензитет на помощ. Тази документация трябва да се съхранява 10 години от датата на отпускане на помощта и при поискване да бъде предоставена на Органа.

8. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ

- (171) Органът може да реши да измени настоящите насоки по всяко време, ако това е необходимо по причини, свързани с политиката в областта на конкуренцията, или за да се вземат предвид други политики на ЕИП и международни ангажименти или по други основателни причини.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ФОРМУЛЯР ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО КАРТИТЕ НА РЕГИОНАЛНИТЕ ПОМОЩИ

- (1) Държавите от ЕАСТ трябва да предоставят информация за всяка от следните категории региони, предложени за обозначаване, ако е приложимо:
- слабо населените региони;
 - региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 1;
 - региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 2;
 - региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 3;
 - региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 4;
 - региони от тип „в“, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерий 5;
- (2) Във всяка категория съответната държава от ЕАСТ трябва да предостави следната информация за всеки предложен регион:
- идентификацията на региона (като се използват кодовете за статистически региони на ниво 2 или на ниво 3, LAU 2 или LAU 1 кодовете на регионите, които представляват прилежащата територия или други официални наименования на съответните административни единици);
 - предложения интензитет на помощ в региона за периода 2014—2020 г. (като се посочат увеличението на интензитета на помощ в съответствие с точка 155, ако има такива увеличения);
 - общата численост на населението, постоянно пребиваващо в региона, както е посочено в точка 153.
- (3) За слабо населените региони и за регионите, които не са предварително определени, обозначени въз основа на критерии 1—5, държавите от ЕАСТ трябва да представят достатъчно доказателство, че са изпълнени всички приложими условия, установени в точки 149 и 151—153.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТОМАНОДОБИВНИЯ СЕКТОР

За целите на настоящите насоки „стоманодобивен сектор“ са всички дейности, свързани с производството на един или повече от следните продукти:

- а) чугун на блокове и феросплави: чугун за производство на стомана, леярски чугун и друг чугун за производство на стомана, шпигелайзен (желязноманганови сплави) и високовъглеродни желязноманганови сплави, без да се включват други феросплави;
- б) суровини и полуготови продукти от желязо, обикновена стомана или специална стомана: лята стомана, на блокове или не, включително блокове за коване на полуготови изделия: блуми, пръти и сляби; листове и листове покалаена ламарина; горещо валцувани коилси, с изключение на производство на лята стомана за леене от малки и средни леярни;
- в) готови продукти след гореща обработка на желязо, обикновена стомана или специална стомана: релси, траверси, сглобяеми плоскости, единични плоскости, профили, тежки секции с дебелина 80 mm и по-голяма, валцувани плоскости, профили и секции с дебелина, по-малка от 80 mm, и плоскости, по-тънки от 150 mm, тел, тръби с кръгло сечение и други профили, горещо валцувани вериги и ленти (включително ленти за тръби), плосковалцувани продукти и листове с дебелина 3 mm или повече, плосковалцувани продукти с универсално предназначение с дебелина 150 mm или повече, с изключение на тел и продукти от тел, полирани пръти и железни отливки;
- г) готови продукти след студена обработка на желязо: покалаена ламарина, матова ламарина, черна ламарина, галванизирани или с други видове покритие листове ламарина, студено валцувани листове, електролитни листове, ленти за покалаена ламарина, студено валцувани плоскости, във форма на коилси или ленти;
- д) тръби: всички безшевни стоманени тръби, запоени стоманени тръби с диаметър, превишаващ 406,4 mm;

ПРИЛОЖЕНИЕ IIa)

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЕКТОРА НА ПРОИЗВОДСТВО НА СИНТЕТИЧНИ ВЛАКНА

За целите на настоящите насоки под „сектор на производство на синтетични влакна“ се разбира:

- а) екструдирани/текстурирани на всички основни видове влакна и прежди на база полиестер, полиамид, акрил или пропилен независимо от предназначението им, или
- б) полимеризация (включително поликондензация), когато е интегрирана в процеса на екстудирани предвид използваното оборудване или
- в) всички спомагателни процеси, които са свързани с едновременното инсталиране на мощности за екстудирани/текстурирани от потенциалния получател или от друго дружество, принадлежащо към същата група, и които при конкретния вид стопанска дейност обикновено са интегрирани в тези мощности предвид използваното оборудване.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ФОРМУЛЯР ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА РЕГИОНАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ПОМОЩ

1. Информация за бенефициера на помощта:
 - наименование, регистрация на главното седалище, основен сектор на дейност (код по NACE);
 - декларация, че предприятието не е в затруднено положение съгласно определението от насоките за оздравяване и реструктуриране;
 - декларация за помощта (както минимална, така и държавна), получена за други проекти през последните 3 години в същия статистически регион на ниво 3, където ще бъде направена новата инвестиция. Декларация за регионалната помощ, получена или която предстои бъде получена за същия проект от други предоставящи органи;
 - декларация, в която се уточнява дали предприятието е закрило същата или подобна дейност в ЕИП две години преди датата на настоящия формуляр за кандидатстване;
 - декларация, в която се уточнява дали предприятието възнамерява да закрие такава дейност към момента на кандидатстване за помощта в срок от две години след осъществяването на субсидираната инвестиция.
2. Информация за проекта/дейностите, които ще бъдат подпомогани:
 - кратко описание на проекта/дейността;
 - кратко описание на очакваните положителни ефекти за съответния регион (напр. брой на разкритите или запазените работни места, научноизследователска и развойна дейности, обучения, групиране на предприятия);
 - съответното правно основание (национално, на ЕИП или и двете);
 - планирана дата на започване и приключване на проекта/дейността;
 - местоположение(я) на проекта.
3. Информация за финансирането на проекта/дейността:
 - инвестиции и други разходи, свързани с него, анализ на разходите и ползите от мерките за помощ, за които е подадено уведомление;
 - общо допустими разходи;
 - размер на помощта, необходим за изпълнение на проекта/дейността;
 - интензитет на помощ
4. Информация относно необходимостта от помощта и очакваното въздействие от нея:
 - кратко обяснение за необходимостта от помощта и нейното въздействие върху решението за инвестицията или местоположението. При липса на помощ се посочва алтернативно местоположение,
 - декларация за липса на неотменимо споразумение между бенефициера и изпълнителите относно осъществяването на проекта.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ФОРМУЛЯР ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ДО ОРГАНА ПО ТОЧКА 169

Номер на помощта		
Държава от ЕАСТ		
Предоставящ орган	Наименование	
	Уеб адрес	
Наименование на бенефициера, номер по ДДС и групата, към която принадлежи		
Вид бенефициер	МСП	
	Голямо предприятие	
Регион, в който се намира инвестицията/дейността	Наименование на региона (Статистически регион ⁽¹⁾)	Статут на подпомаган регион ⁽²⁾
	Икономически сектор/и, в който/които бенефициерът развива дейност	
Елемент на помощ, изразен като цяла стойност в национална парична единица ⁽³⁾		
Инструмент на помощ ⁽⁴⁾	Безвъзмездна помощ/лихвена субсидия	
	Заем/подлежащи на възстановяване авансови плащания/помощ, която подлежи на възстановяване	
	Гаранция (при необходимост с позоваване на решението на Органа ⁽⁵⁾)	
	Данъчно предимство или освобождаване от данъци	
	Други (моля, посочете)	
Дата на отпускане	ДД/ММ/ГГГГ	
Цел на помощта		
Правно основание, включително разпоредбите за привеждане в действие и, когато е уместно, схемата, по която е отпусната помощта		

⁽¹⁾ Обикновено регионът се посочва на ниво 2.

⁽²⁾ Член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП (статус „А“), член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП (статус „В“), неподпомаганите региони, т.е. региони, които не се допускат до регионална помощ (статус „N“).

⁽³⁾ Брутен еквивалент на безвъзмездна помощ или при схеми за рисково финансиране — размерът на публичните инвестиции.

⁽⁴⁾ Ако помощта е отпусната посредством няколко инструмента за помощ, размерът на помощта се посочва по инструмент.

⁽⁵⁾ Ако е уместно, позоваване на решението на Органа за одобряване на методиката за изчисляване на брутния еквивалент на безвъзмездна помощ.